

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIV Kalba 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 24, 1980

Nr. 300

Alma Mater Nr. 4

PADĖKOS ŽODIS

PADĖKOS IR ATSIŠVEIKINIMO ŽODIS

Štai jau išleidžiame ketvirtąjį, paskutinįjį šių — jubiliejinį VU metų „Alma Mater“ numerį. Jis, kaip ir ankstyvesnieji trys, turi simbolišką — 100 masinraščio puslapių, prasme. Keturi numeriai, kiekvienas po šimtą puslapių — tokį turėjome uždavini, kai emėme leisti šį leidinį. Taip mes simboliškai nutarėme atsišveikinti ir garbingą 400 metų VU jubiliejų. Uždavini įvykdėme. Bent puslapių skaičiumi... Nors puslapių skaičius ir reikšmingas, bet svarbiau turinys. Tik apie turinį ne mums kalbėti. Juo labiau jį vertinti. Mes galime pasisakyti klausimu: ar pavyko padaryti tai, ką buvome užsibrėžę?

Dalini pavyko. Mes stengėmės kelti tuos klausimus, kurie labiausiai susiję su VU jubiliejumi, kurie labiausiai domino akademinį jaunimą. Nevengėme tų temų, kurios reikšmingos ne tik akademiniam jaunimui, bet ir šiaip giliau mąstančiam inteligentui, nors jis jau nebesėdi aukštųjų mokyklų auditorijose. Mums rūpėjo ir tie klausimai, tos problemos, kurios jaudina visą mūsų susirūpinusią tautą. Reikšmingesni dalykai, straipsniai ar kitokia forma pasiekė mūsų redakciją, neliko be dėmesio. Tap pat stengėmės leidinio turinį įvairinti, nevengdami ir literatūrai (gal net pradedantiesiems) darbui. Gal galėjome ir geriau padaryti, ypač stilistai atžvilgiu bei grožinės literatūros kūrinių požiūriu, ypač turint galvoje, kad rašytojai — profesionalai, tikėdamiesi išlikti sovietinėje spaudoje, bijo bendradarbiauti su mumis, vengdami valdžios įtarimų, kad gali būti atpažinti jų „stilius“.

Tenka pažymėti, kad mūsų leidinio paplitimas Lietuvoje nėra toks, koks turėtų būti. Tai, be abejoj, nulemia daugelis objektyvių sąlygų. Bet mums „knygnešiu“ pagalba suteikė užsienio radijas. Tai gerokai palengvino mūsų darbą. „Grįžtamųjų“ procesų „tūkstančiai“ asmenų „skaitė“ mūsų leidinį. Mes džiaugiamės, kad tokiu būdu įsigijome skaitytojų visame krašte. „Alma Mater“ tapo populiariau. Juo domiamasi. O tai ir yra mūsų bendradarbiams didžiausias „honoras“. Už tai mes visų pirma ir dėkome toms radijo stotims, už siųsnyje, kurios laimingai atkreipė dėmesį į mūsų leidinį.

Dėkojame „LKB Kronikai“, širdingai pasveikinusiai ir palinkėjusiai mums vaisingai dirbti. Dėkome šilto žodžio apie mūsų pasakę ir „Aušrai“, plačiau parecomuodama mūsų leidinį, palinkėjusi būti tiesos švyturiu. „Aušrai“ giliai suprato, kokiomis sąlygomis mums tenka dirbti. Už tai „Aušrai“ didelis ačiū!

Ne be dėmesio mūsų leidinys liko ir „Perspektyvų“ bendradarbių straipsniuose. Aišku, ir „Perspektyvos“ vertos mūsų dėkingumo. Ta pačia proga dėkojame visiem tiems mūsų naujiesiems draugams užsienyje, kurie vienaip ar kitaip atsiliepė į mūsų leidinį, išpopuliarino arba tebepopularina jį svetur gyvenančių lietuvių, ypač jaunimo tarpe. Visiems ačiū!

Būtime neteisinti, jei užmiršume savo bendradarbius, kurių gar nepažįstame, bet kurie nuodžiūiai talkininkavo mūsų neįveigiamam darbe, rašė, kėlė svarbias problemas, jaudinosi dėl mūsų tautos sunkios padėties. Labai didelio dėkingumo nusipelnė tie

„pilkieji didvyriai“, kurie, rizikuodami savo laisve, aukodami visas laisvas valandėles, sveikata, didelėje įtampoje įvairiais būdais dauginą mūsų leidinį.

Negalime užmiršti ir tų, kurie jį platino, pagaliau kiekvienas skaitytojas tapo mūsų geru draugu, vertu padėkos (šiandien skaitytojas, o žūrėk, rytoj — jau platintojas, rėmėjas...) Taigi, visiems, visiems dėkojame!

Cia reikėtų jau dėti tašką. Bet mes jaučiame, kad kiekvienas kuris skaitys šiuos žodžius, kels klausimą: ką mano toliau daryti „Alma Mater“ leidėjai? Trumpiau: ar eis toliau „Alma Mater“?

Nenorime nieko konkretaus šį kartą žadėti, juo labiau, kad darbu yra begalybė. Galime tik pasakyti, kad toks ar panašus leidinys tikrai yra reikalingas. Mes šiais metais atlikome tik „pirmą etapą“. Kaip bus ateityje, dabar nelengva prognozuoti. Žinome tik, kad niekas nesijaučia jau atlikęs „savo darbą“ ir „galis ramiai išsėdėti“. O forma ne tiek svarbu...

Tuo ir baigsiame savo pastabas, išleidami Ketvirtąjį — šį jubiliejinį metų paskutinį, turintį ir simbolinę reikšmę, „Alma Mater“ numerį. Kur ir kaip susitiksime — parodys artimiausioji ateitis.

Linkime visiems gerai ir pramogai sutikti šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų šventes!

„ALMA MATER“

Redaktorius ir Leidėjas

Vieni miestai auga, kiti — mažėja

Washingtonas — Šiais metais pravestas gyventojų surašymas parodė reikšmingus pasikeitimus amerikiečių judėjime. Daugiau žmonių persikėlė į Amerikos pietus ir pietvakarius. Tarp dešimties Amerikos didžiausių miestų atsirado du nauji (San Diego (tapo aštuntu didžiausiu) ir San Antonio, kuris yra dešimtas. Greičiausiai augantis miestas yra San Jose, Calif., kurio gyventojų skaičius per 10 metų paugo 36.1 nuoš. Jei prieš 10 metų San Jose buvo 29-tas miestas Amerikoje, tai šiuo metu jis yra 17-tas. Niekie atsiliko ir El Paso, kur gyventojų skaičius padidėjo 31.7 nuoš. Miestas iš 47-to pakilo į 28-tą.

Houstono miestas tapo penktu didžiausiu Amerikos miestu, išstūmęs iš šios pozicijos Detroitą, kuris tapo šeštas. Dallas pralenkė Baltimorę, kuri nukrito į devintą vietą, palikdama septintą poziciją Dallasui.

Keturi „didieji“ New Yorkas, Chicago, Los Angeles ir Philadelphia išlaikė savo pozicijas, tačiau Chicago ir Philadelphia įėjo per paskutinį dešimtmetį pasireikš gyventojų mažėjimas.

Tarp daugiausiai mažėjančių miestų pirmąją St. Louis, netekęs 27.9 nuošimčių gyventojų. Miestas buvo laikomas 18-tu didžiausiu, o dabar bus 25-tuoju. Clevelandas nukrito iš 10-to į 18-bias problemas, jaudinosi dėl mūsų tautos sunkios padėties. Labai didelio dėkingumo nusipelnė tie

Šv. Teresės bažnyčia Vilniuje

Šventųjų Kalėdų dvasia teatneša į mūsų tarpą ramybę, santaiką, ir broliškąją meilę.

Lenkai reikalauja paleisti 7 kalinius

Varšuva. — Lenkijos „Solidarumo“ centro komisija, kurioje yra 25 asmenys, jų tarpe keli žinomi rašytojai, muzikai, filmų direktoriai, pasirašė prašymą prezidentui Jablonskiui ir Seimui. Rašte reikalaujama paleisti iš kalėjimo septynis politinius kalinius, jų tarpe žinomą komunistų priešą Lezek Moculski, Nepriklausomos Lenkijos Federacijos steigėją ir vadą. Prašyme pasirašoma, kad „Solidarumas“ gali nepripažinti kalinamųjų pažiūrų, tačiau gina jų teisę laisvai paspažinti reikšti.

Chelm Lubelski miesto unijai koalicija paskelbė vienos valandos streiką. Reikalaujama apriboti parduotuvės mėsos produktų ir nutraukti vietinių pareigūnų trukdymus. Kaip žinoma, naujų unijų centras ragino lenkus iki sausio 15 d. neruošti jokių streikų.

Pirmą kartą po 30 metų Lenkijoje per valstybinį radiją bus transliuojamos Bernelių Mišios. Kūčių naktį visi lenkai girdės šv. Mišias iš Krokuvos katedros. Mišios jau transliuojamos kiekvieną sekmadienį pagal komunistų valdžios ir naujų unijų susitarimą. Lenkijos vyskupas kiekvieną sekmadienį skaito specialią maldą, prašydami vienybės, valstybės saugumo ir suverenumo apsaugojimo.

Amerikos atominių ginklų nelaimės

Washingtonas. — Reuterio agentūra paskelbė Pentagono dokumentą, kuriame pripažįstama, kad praėjusieji su Amerikos atominių ginklų yra įvykusios 27 nelaimės. Iki šiol buvo skelbiama, kad tokių nelaimių būta 10. Sakoma, kad kai kurie nelaimingi atsitikimai įvyko svetimos, sąjungininkų šalyse, ir buvo „politinių nepatogų“ apie tai paskelbti.

Kinija kaltina pirmininką Mao

Pekinas. — Komunistinės Kinijos vadovybė pradėjo pirmadienį seniai užsienio korespondentų pranašautą Mao Tse Tungo „asmenybės kulto“ nuvertinimą. Nežiūrint to, kad dar nebaigtas „keturių gaujos“ ir kitų šešių partijos vadų teismas, pirmadienį „Liaudies dienraštis“ paskelbė: „Draugas Mao savo vėlesniais metais, o ypač „Didžiosios kultūros revoliucijos“, kurią jis pradėjo, ir kuriai jis vadovavo, metu, padarė klaidų, kurios atnešė partijai ir liaudžiai didelių nelaimių“.

Laikraštis aiškina, kad Mao klaidų nerikla maišyti su „nusi kaltinimais“, kuriuos vykdė kiti partijos draugai. Jie greit būsia „visiems amžiams prikalti prie gėdos stulpo“.

Patikimų šaltinių žiniomis, Kinijos sostinėje „Pirminko Mao atminimo salė“ bus greit pavadinta „Revoliucijos herojų atminimo salė“. Į ją bus perkelti kiti partijos veikėjų pelenai ir atminimo lentos.

Reagano vyriausybė

Washingtonas. — Būsimojo prezidento Ronaldo Reagano štabas paskelbė dar keturias pavardes būsimojo kabineto narių. Tarp jų — vienintelė moteris, 54 m. amžiaus Jeanė Kikpatrick, ilgametė demokratė, Georgetown Un-to politinių mokslų profesorė, kuri paskirta JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose. Juodas advokatas iš New Yorko Samuel Pierce Jr. paskirtas Namų ir Miestų išvystymo departamento sekretoriumi.

Nemažą kontroversiją sukėlė James Watt, 42 m. paskyrimas vidaus reikalų sekretoriumi. Jis seniai kovoja už laisvą rinką, prieš vyriausybės kišimąsi į miestų, valstybių reikalus. Jį kritikuoja Sierra klubas ir kitos gamtos apsaugos organizacijos, nes jis reikalauja ieškoti naftos ir val-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II-sis apeliavo pirmadienį į visus, kurie laiko įkaitus dėl politinių priežasčių ar dėl piniginių motyvų, paleisti juos.

— Portugalijos prezidentas patvirtino socialdemokratų partijos kandidatą Francisco Pinto Balsemą, 43 m. amžiaus žurnalistą, nauju premjeru. Kaip žinoma, senasis premjeras žuvo gruodžio 4 d. lėktuvo nelaimėje.

— Izraelio ambasadorius įteikė protestą Jungtinių Tautų sekretoriui dėl dviejų arabų, kuriems leista gyventi JT pastate ir testuoti streiką. Du ištremti iš Vakarinio kranto arabai yra Hebronas ir Halhoulo miestų burmistrai.

— Indijos parlamente ilgas debatus sukėlė vyriausybės reikala vims leisti suimti be teismo sprendimo valstybei pavojingus asmenis ir laikyti juos kalėjime iki 12 mėnesių. Opozicija tvirtina, kad vyriausybė jau suiminėja savo politinius prieškus.

— Los Angeles miesto apylinkėse padidėjo žmogžudysčių skaičius. Kartu su tuo žmonės emė pirkti daugiau ginklų.

— Izraelio okupuotame Vakari niam krante streiką paskelbė 5,000 arabų mokytojų, jie reikalauja alų pakėlimo.

— Praėjusią savaitę Irano centrinės provincijos įvyko du žemės drebėjimai, padarė žalos šventojo Qumo miesto medėtams. Žuvo 26 žmonės.

— Vietnamo vyriausybė paskelbė naują konstituciją, kurioje numatoma Valstybės Taryba, kuri panašiai, kaip Jugoslavijoje, sudaro kolektyvinę prezidentūrą. Tarybos pirmininkai, pasikeisdamiesi prezidento pareigas.

— Šalia 52 amerikiečių įkaitų Irane kalinami keturi britai. Kanterburio arkivyskupas, dr. Robert Runcie kreipėsi į ajatolą Khomeinį, prašydamas leisti per Kalėdas aplankyti britus kalinius.

— Šiaurinėje Airijoje, Belfasto ir Londonderry įvyko arių džiaugsmo demonstracijos dėl kalėjimuose užbaigto arių kalinių bado streiko.

— Izraelio vyriausybė nutarė atidėti Golano aukštumų priujn gimo įstatymo svarstymą. Paaikėjo, kad tokiam įstatymui yra opozicija ne tik užsieniuose, bet ir pačiame Izraelyje. Golano aukštumų klausimas paliekamas būsimoms taikos deryboms.

— Ugandos prezidentas Obote paskyrė seną politiką Otema Alimidi premjeru, pats pasilikdamas sau užsienio reikalų ministerio pareigas.

Izraelitai bėga iš Izraelio

Jeruzalė — Žydų agentūra paskelbė viešą prašymą Izraelio vyriausybei paskelbti „tautinį pavojų“ dėl vis didėjančio žydų bėgimo iš Izraelio. Organizacijos žiniomis, šiuo metu Amerikoje gyvena 500,000 izraelitų. Šiais metais iš Izraelio emigravo 32,802 izraelitai, nusivylę ekonominiais sunkumais, infliacija, skelbia agentūra.

tybės parkuose bei draustiniuose.

Buvęs Pietinės Karolinos gubernatorius James Edwards, 53 m., paskirtas energijos departamento sekretoriumi. Rinkimų kampanijos metu Reaganas ne kartą pasisakė prieš energijos departamentą, kuris esąs nereikalingas. Galimas daiktas, kad šiam sekretoriui teks uždavins departamentą likviduoti.

Kai kurie įkaltai kenčia kalėjime

Iranas atmeta naujas derybas

Teheranas. — Irano vyriausybė pabrėžė, kad parlamentas daugiau nesvarstys įkaitų klausimo. Parlamento pirmininkas Rafsanjani pasakė Teherane, kad, jei Amerika atmes paskutinius Irano pasiūlymus įkaitams atgauti, tai tada teks eiti į teismus. Kaip žinoma, Amerikos diplomatus fanatikai persai vadina šnipais, o ambasada šnipų lizdu.

Valstybės departamento spaudos ryšininkas pirmą kartą atidengė, kad JAV vyriausybė gan skeptiškai priima Irano vyriausybės tvirtinimą, kad amerikiečiai įkaltai gyvena liuksusiniuose viešbučiuose. John Trattner pareiškė korespondentams, kad, turimomis žiniomis, kai kurie įkaltai gali būti kalėjime ir kai kurių sveikatos padėtis kelia rūpesčių. Vyriausio JAV ambasados pareigūno Laingen žmona pareiškė Washingtono, jog 6 įkaltai jau nuo balandžio mėnesio neatsiuntė savo šeimoms jokių žinių. Didelė dalis, 18 šeimų, nieko apie savo artimuosius negirdėjo nuo liepos mėnesio.

Ivairiuose miestuose amerikiečiai suorganizavo masines kalėdinių pasveikinimų įkaitams siuntimo kampanijas. Daug kas siuntinėja sveikinimus ir įkaitų šeimoms, paguosdami jas, įkaitams patekus į neaiškią padėtį.

Irano vyriausybės narys Bahzad Nabavi atmetė kaltinimus, kad Irano vyriausybė šantažuoja Ameriką, jos vyriausybę. „Mes nieko iš Amerikos nenorime, tik to, kas yra mūsų. Jei Amerika patenkintų mūsų reikalavimus, amerikiečiai įkaltai per 24 valandas būtų namie“, pasakė Nabavi, pridėjęs, kad jokių naujų derybų su Amerika dėl įkaitų nebus.

Amerikos prezidentas galėtų atšaukti Irano sumų užsaldymą, tačiau jis negali nutraukti apie 300 įvairių bylų Amerikos teismuose. Bylas išskėlė Amerikos bankai, biznio bendrovės, reikalaujamos kompensacijos už Ira-

no padarytus nuostolius. Kai kurie bylos liečia mašinas, medžiagas, eksportuotas į Iraną, kuris už prekes neatlygino iki prezidento paskelbto lėšų užsaldymo. Manoma, kad amerikiečių ieksiniai siekia apie 6 bil. dol. Visi užsaldyti Irano turtai Amerikoje gali siekti apie 11 bil. dol. (ne 14 bil., kaip tvirtina Irano vyriausybė).

Pačiame Irane korespondentai sutinka daug žmonių, kurie nepripažįta įkaitų kalinimui. Ambasados okupavimas paskatino užsieniečius išbėgti, dabar Iranui trūksta techniku, administratorių, pramonės specialistų. Dėl jų išvažiavimo Irane prasidėjo chaosas, daug žmonių turėjo užsідaryti, vis daugiau atsiranda bedarbių.

Nuosaukesni irančiai supranta, kad ir pasibaigus karui su Iraku, atgavus naftos laukus ir refinertijas, jas teks remontuoti, atstatyti, o tam reikės užsieniečių inžinierių ir techniku. Laidant amerikiečius įkaitais, joks normalus specialistas neneris važiuoti dirbti į Iraną. Įkaitų laikymas daugiau pakenkė Iranui, negu koks kitas revoliucijos aspektas, kalba patys irančiai. Vienintelis „laimėjimas“ esąs tas, kad Irano sostinėje nebėra auto mobilių susikimimo, sutojus eis-mui, užsidarius fabrikams, oras esąs daug grynesnis. Irančiai naktį net mato žvaigždes, kurias anksčiau dengdavo miesto dūmai.

Spaudžia nesiusti Taivanui ginklų

Pekinas. — Kinijos spauda piktai rašo apie Olandijos vyriausybės nutarimą parduoti Taivanui du povandeninius laivus. Kinija išspėja ir kitas Vakarų valstybes nelaikyti Taivano „antrąja Kinija“. Olandijai grasinama nutraukti prekybos ryšius.

Olandijos parlamente šis laivų statymo Taivanui klausimas jau buvo sukėlęs aštrias diskusijas. Vyriausybė aiškina, kad laivų statyba duotų darbo 1,000 olandų per penkerius metus, o Olandija uždirbtų apie 500 mil. dol. Olandija prekiauja su Kinija ir su Taiwanu. Prekyba su abiem šalim apima apie 600 mil. dol. per metus.

Sovietai kritikuoja Norvegiją

Moskva. — Norvegijos užsienio reikalų ministeris Knut Frydenlund, pasikalbėjęs su sovietų vadais, pripažino spaudos konferencijoje, kad jis buvo piktai išburtas. Norvegija piktai kritikuoja ir sovietų spaudoje už nutarimą leisti Amerikai laikyti Norvegijoje savo ginklų sandėlius. Kilus karui Amerikos ginklai jau būtų Europoje, tektų permesti tik kareivius.

Norvegų ministeris paaiškino sovietams, kad Amerikos sandėliai sustiprintų Norvegijos saugumą, Norvegija neketinanti grąžinti So vietų Sąjungai, nes ginklai būtų naudojami tik gynybai.

Irakas pasirengė sutikti žiemą

Bagdadas. — Irako vyriausybė paskelbė, kad ginkluotos jėgos Irane sustabdė savo ofensyvą ir įsistiprino pozicijose, kuriose bus praleista žiema. Iki šiol Irako kariuomenė užėmė trečdali Kuzistano provincijos, kuri garsi savo naftos pramone.

Šiuo metu lietus pavertė Kuzistaną didele pelke. Irakas net nutiesė kelis naujus kelius prie Dizful miesto įrengė saugius gynybos bunkerius.

KALENDORIUS

Gruodžio 24 d.: Kūčios. Adomas, Ieva, Jogaila, Minvydė. Gruodžio 25 d.: Kristaus Gimimo šventė — Kalėdos. Anastazija, Eugenija, Grožyvos, Aiskutė. Gruodžio 26 d.: Steponas, Vincenta, Grynotas, Dovilė. Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24.

ORAS

Debesuota, nedideli krituliai, vėjauota, temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

GERASIS DARBELIS

Kitam suteiktas
džiaugsmas
grįžta tau pačiam...

Kalėdoms artinantis vadovė ai ragina skautiškus vienetus atlikti Kalėdų gerą darbėlį. Jo pobūdį dažniausiai nutaria vieneto nariai, o kartais, jis yra vadovų ar aukštesnės vadovybės pasiūlymas.

Pastaruoju laiku gerojo darbo pagrindu tapo dažniausiai piniginė auka kuriam kilniam tikslui paremti. Labai gražu ir kilnu! Dažnai ne nepagalvojame, kad šiuo atveju gerasis darbelis bus įvykdytas tik jei paaugūti pinigai bus paties skauto-tės savo darbu uždirbti ar iš asmeniško sutaupų paaugūti atsidant kokio asmeniško malonumo. Iš tėvų iškaulytas gerajam darbeliui pinigai, nežinū, kad jo pagalba bus atsiėktas užsi- brėžtas tikslas, neatliks savo auklėjimo uždavinio. Davimas ir iš jo išplaukiantis džiaugsmas ateina tik per k nors atsidėjimą. Pamąstyki- me apie tai ir sukrusime įvykdyti šį tradicinį gerą darbėlį.

Neapsiribokime tik Kalėdų geruoju darbeliu. Nelaukdami kitų Kalėdų stenkimes gerų darbėlių, kad ir smulkių, atlikti kasdien. Sakote, kad tai sun- ku? Juk skautai-tui nieko nėra neįmanoma, jei jis to nori.

Įžodį duodami jaun. skau- tės-tai pasižada: "...ir kas dieną padaryti po gerą dar- bėlį..." Prisimenat? **KAS- DIEN!** Ne vien tik Kalėdoms artinantis. Tad savo naujųjų metų nutarimuose pasižadė- kime ir stenkimes kas- dieniniame gyvenime vykdyti tą prasmingą pažadą, kurį davėme savo pirmojo skau- tiško įžodžio metu.

Gal pradžioje tai ne labai lengvai seksis. Prisiverskime ir nė nepastebėsime, kaip tai taps mūsų gyvenimo gražiausiu įpročiu. Patys dėl to būsi- me laimingesni ir kitiems džiaugsmas suteiksime, o mus supanti aplinka taps malones- nė.

Progų geram darbeliui ie- škoti netenka — jos šaukte šau- kiasi dėmesio. Tik apsi- dairykime. Nereikės nei toli nei ilgai ieškoti. Mūsų aplinkoje

netrūksta nei vyresnio am- žiaus vienių žmonių, nei ligo- nių ar vargstančių, kuriems mažas mūsų patarnavimas daug džiaugsmo suteiktų, gyvenimą palengvintų. Yra senukų, kuriems žiemą sli- džiomis gatvėmis neįmanoma nueiti nei į maisto parduotuvę — pasisūlikime atlikti šį mū- sų atveju mažą, o jiems gal sveikatą ar net gyvybę iš- saugojantį patarnavimą. Yra vienių invalidų — aplan- kykime, pabendraukime su jais valandėlę, jiems tai bus brangi džiaugsmą teikianti duona. Pasiūlykime negalin- čiam nukasti sniegą ar su- grębti rudens lapus. Perveski- me skersai gatvę vaikūtį, panešėkime senutei pirkinį naštą ir kt. O kiek yra ligonių, kuriems džiaugsmą suteiktų aplankymas, laikraščio pa- skaitymas ar laiško parašy- mas. Tik apsidairykime. Vi- sada ir visur stenkimes būti naudingais, o aplinka dėl to taps truputį geresnė ir malo- nesnė.

Aišku, ką darant neužmirš- kime atsargumo ir saugumo. Nesokime akiai padėti kiekvie- nam, kuris to paprašys. Pagal- vokime ar jis tos pagalbos rei- kalingas, ar tik nori mums savo darbą užkrauti. Būkime atsargūs su nepažįstamais asmenimis. Gyvendami did- miestyje neužmirškime, kad yra įvairių iškrėpelių, kurių galvos pilnos pikty minčių ir tikslų. Niekad nedarykime to, kas mūsų sveikatai ar sau- gumui pavojinga.

O kaip su visuomeninio pobūdžio geruoju darbeliu? Įvairios lietuviškos visuo- meninės organizacijos ir įstai- gos juos didžiai įvertina. Visuomet maloniai prisimen- mos sesės lietuviškais šiau- dinukais papuošusios kalė- dines eglutes. Prisimenami pašalpinių rinkliavų talkini- kai. Įvertinami Jaunimo cent- ro aplinkos tvarkytojai ir kt. Ateikime talkon kiekvienam geram lietuviškam tikslui ir darbui.

Su šiu Kalėdų geruoju dar- beliu pradėkime gyvenimą, ku- rio kiekviena diena puoštasi nesuskaitomais, kad ir smul- kiais, geraisiais darbeliais.

IR

KALĖDŲ ATOSTOGOS

Chicago skautiškieji vie- netai š.m. gruodžio 28 d. su- eigų neturės. Sueigos vėl vyks jau 1981 m. sausio 4 d. Iki tol malonių atostogų ir linksmų švenčių sesėms, broliams ir jų tėveliams linki: Aušros Vartų, Kernavės, Nerijos ir Litu- anicos tuntų vadovybės.

PRISIMINKIME VARGSTANČIAS SESES

Šv. Kalėdų proga sveikinu visas LS Sesių seses lin- kėdama darbinių ir kūry- binių 1981 metų.

Dėkoju visiems LS Sesių vienetais ir pavienėms se- sėms, kurios savo aukomis per Sesių socialinį skyrį parė- mę vargstančias seses.

Ypatinga padėka visoms skautininkių ir vyr. skautių židinių suvažiavimo daly- vėms už gausią auką Soc. skyriui.

Indrė Rudaitytė skaito B. Gai- džiūno eilėraščius LSS vaka- ronėje Jaunimo Centre

Nuotr. J. Tamulaičio

Nuolat prisiminkime mūsų globojamas seses savo auko- mis, palengvindamos pradži- gindamos jų sunkias senatvės dienas.

j.s.Vena Lauraitienė,
LSS Soc. sk. vedėja

ASS metinės šventės Chicagoje iškilminga sueiga.

Nuotr. J. Tamulaičio

KALĖDŲ VARPAMS SKAMBANT

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinu mielus brolius, seses ir skautų rėmėjus Lietuvių Skautų Sąjungos vardu.

Linkiu Jums linksmų švenčių bei asmeniško pasisekimo 1981-se metuose.

Kristaus gimimo šventė tegu taveina mūsų tikėjimą Lietuvos laisvės viltimis. Testiprina sesių ir brolių ryžtą pasilikti tvir- tais lietuviams skautaujant visados tautiškumui pasišventu- sioje Lietuvių Skautų Sąjungoje.

Būdžiul!

u.s. Sigitas Miknaitis

LSS tarybos pirmininkas

Mielos Mano Sesės,

Kalėdų taika ir ramybė jums! Taika ir susiklausymas skautybės darbuose tebūna kiekvienos mūsų kėlrodys. Pasit- kdamas Naujus metus ryžkimės dar uoliau dirbti ir budėti savo jaunos sesės lietuviškai skautiško auklėjimo tarnyboje. Linkiu smagių švenčių ir šviesių ateities dienų.

Būdžiul!

u.s. Irena Kerelienė

LSS vyriausia skautininkė

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga LS Brolių sveikinimai ir geriausi linkėjimai broliams, sesėms, tėveliams ir visiems lietuviškos skautybės rėmėjams.

u.s. Vytautas Vidugiris

LSB vyriausias skautininkas

Sveikinimai visiems ASS nariams šv. Kalėdų ir Naujųjų, 1981 metų proga.

Mielos sesės ir broliai akademikai — geros nuotaikos, džiaugsmo, sėkmės, sveikatos jūsų asmeniniam gyvenime, o ASS organizacinėje veikloje kuo daugiau lietuviškos stip- rinimo sėkmingų darbų!

AD MELIOREM!

s. fil. Raimundas Strikas

ASS pirmininkas

Nėra gražesnio laimės pavyzdžio kaip iš vargingos Betlie- jaus prakartėlės. Sekime juo! Džiaukimės turėdami progą dar kartą tai pergyventi.

Tegul Kalėdų nuotaika ir ramybė lydi jus per ateinančius Naujuosius metus.

s. fil. Vytautas Mikūnas

Vydūno Jaunimo fondo v-bos pirm.

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga visiems broliams, sesėms, tėveliams ir rėmėjams.

JAV Vidurio rajono vadovybė

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikinu seses ir brolius jų skautus, bei visą skautiškąją šeimą, linkėdama daug darbinių ir prasmingų lietuviško skautavimo metų!

Gero vėjo!

j. ps. Vida Račiūnienė

LSS jūrų skautių sk. vedėja

Nuotaikingų šv. Kalėdų ir skautiškai laimingų 1981-ųjų metų visiems linki

ASS Chicago skyrius

Kalėdų giesmėms aidint melskime Dieviškąjį Kūdikį palaimos lietuviškai skautybei ir visiems jos keliu žygiuo- jantiems.

Linksmų Kalėdų ir laimingų 1981-ųjų visiems linkime.

Chicago skautininkių-kų Ramovė

Chicago skautininkių draugovė

Nerijos tuntas Kernavės tuntas

Aušros Vartų tuntas Lituonikos tuntas

SKAUTYBĖS KELIAS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$28.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00

• Administracija dirba kas- dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi- niais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy- nuožiūra. Nesuvedusių straipsnių, nesužg. Juos grąžina tik iš anksto- sustatūs. Redakcija už skelbimų- turinį atsako. Skelbimų- kainos- prisiunčiamos gavus patvirtinimą.

tų, kurie pasiryžo tapti Ameri- kos piliečiais, sąmoningai prisideda prie Amerikos poli- tinio gyvenimo, pasinau- dodami balsavimo teisėmis. Kiti šios studijos duomenys bus paskelbti vėliau.

Ethnic Community
Services pranešimas

Daug kalbama apie šviesi- mą ir pageidaujama daugiau šviesos. Dieve mielas, kas pa- dės ta visa šviesa, jei žmonės arba iš viso neturi akių, arba, jei turi, tai sąmoningai užsi- mermia.

G.K. Lichtenbergas

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2456 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vieš. tel. 775-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus
treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4
val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt.
uždaryta

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą; pirm., antr., ketv. 14 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir
Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 737-5222, 236-6593
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofis tel. — 582-0221
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 776-2880, rezid. 448-5545
DR. FRANK PLECKAS
KALBA LIETUVIŠKAI
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD
OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč.
ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GA 8-6116
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGIJA
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir
6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-7 — šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 776-2880, rezid. 448-5545
DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR TARPINIŲ
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 14 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofis tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Kristaus gimimo

PAMOKA ŽMONIJAI

Visos žinios apie Dievą vadinamos paslaptimis, nes žmogus savo protu negali išsemti jų gelmių. Be apreiškimo tik apie Dievo buvimą galime kalbėti, o visa kita yra mums nežinoma. Dievas visada gyvena mums neprieinamoje šviesoje, nors mes visą laiką jame judame, gyvename ir esame ir iš jo begalybės negalime išeiti. Be to, Dievo paslaptį pažinimas mūsų protui yra prieinamas tik su jo veikimu, atseit, su jo kūrybos apraiškomis. Didžiausia jo kūrybos apraška yra pasaulis, kuriame mes gyvename. Todėl ir apie Dievą visada mes svarstome ryšium su regimuoju pasauliu. Kas buvo prieš pasaulio sukūrimą, niekas negali atspėti ir pasakyti.

Iš apreiškimo žinome, kad pasaulis nėra amžinas. Su regimojo pasaulio atsiradimu buvo sukurtas ir laikas, kuriuo skaičiuojama judėjimas, kaip buvo anksčiau, kaip yra dabar ir kaip yra paskui. O kas gi buvo prieš tą laiką, kas buvo ir vyko per visą amžinybę, niekas nepasakys. Dievas visą amžinybę veikė, nes jis yra viso buvimo pradžia ir viso veikimo pilnybė.

Prologe į Jono evangeliją sakoma: "Pradžioje buvo žodis. Tas žodis buvo pas Dievą ir Žodis buvo Dievas. Jis pradžioje buvo pas Dievą. Visa per jį atsirado, ir be jo neatsirado nieko, kas tik yra atsiradę" (Jn. 1, 1-3). Šitaip kalbama apie Dievą, kai dar pasauliai buvo nesukurti. Kasgi kita yra tasai Žodis, jei ne Dievo mintis ir pats Dievas? Paskui evangelijoje sakoma, kad tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų (Jn. 1, 14).

Evangelijos prologe visa Dievo kūryba yra surišama su jo įsikūnijimu. Atseit, visas regimasis pasaulis ir jame žmogus yra sukurtas, kad Dievas galėtų įsikūnyti ir gyventi tarp mūsų. Įsikūnijimo paslaptis yra viso regimojo pasaulio tikslas. Taip pat ir visi mūsų pažinimui neprieinami pasauliai, kaip Povilas sako: "kas regima ir neregima, ar tai sėstai, ar viešpatystės... visa sutverta per jį ir jam" (Kol. 1, 16-17).

Šitaip svarstant apie Dievą ir jo kūrybą, nuostabą kelia, kad žmogaus prigimtis nepaprastai yra išaukštinta Dievo akivaizdoje. Pats Dievas iš neprieinamos šviesos įsijungė į mūsų tarpą. Priimdamas žmogišką prigimtį į antrojo asmens vienybę, jis atėjo į šį pasaulį, panašiai kaip ir kiekvienas žmogus gimdamas ateina. Jis atėjo patirti žmogiškojo gyvenimo likimo ir pamatyti savosios kūrybos žmogiškomis akimis. Gyvendamas amžinybėje ir už visokio ribotumo, jis gavo pradžią laiką. Toji pradžia tapo laiko pilnybė, kuri padalino visą žmonių istoriją į dvi dalis. Pirmajame istorijos periode žmonija laukė Mesijo atėjimo, o po atėjimo skirta jai pritaikyti savo gyvenimą prie Dievo valios. Dievas negali būti istorinis, nes jis yra be pradžios. Bet užgimęs Betliejuje jis tapo istorinis Dievas ir istorinis žmogus.

Toks Dievas ir toks žmogus tapo mums pažįstamas ir prieinamas. Dievo Sūnui tapus kūnu, mes galime regėti jo šlovę (Jn. 1, 14). Savo atėjimu jis palenkė mums dangų. Per Kristų mes visi susitinkame su Dievu.

Kaip Kristus ir per jį Dievas lengvai yra prieinamas, rodo jo užgimimo vargonas aplinkybės. Dievo darbuose nieko nėra atsitiktino ir nenumatyto. Jeigu Kristus gimė ne karališkame dvare, buvo ne priimtas užgimti užėjoje ir tu-

rėjo išvysti pirmą kartą šio pasaulio šviesą gyvulių užuovėjoj, tai taip norėjo ir patvarkė patsai Dievas, nors veikė ir kūrė tas aplinkybės to meto ir tos dienos žmonės.

Kristaus gimimo aplinkybės rodo, kaip nepaprasta dydė susitiko su nepaprasta menkybe. Iš neprieinamos šviesos atėjo Dievas į visiems labai lengvai prieinamą vietą. Angelai pirmiausia apreiškė Išganytojo gimimo žinią necivilizuotiems ir varganiams piemenims, kurie nakvojo laukuose ir sergėjo savo bandą. Jis jiems su Viešpaties šlovės šviesa pasirodė ir tarė: "Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą ežiose" (Lk. 2, 10-12). Jeigu šitaip angelas būtų prabilęs rabinams, teologams ar karaliams, tai jie būtų tikrai netikėję, kad Mesijas gali gimti gyvulių pašūreje ir yra paguldytas ežiose. O piemenims tai buvo visai natūralu, nes jie patys nakvojo visą naktį ant tyro lauko.

Dabar galime klausyti, ar Kristaus užgimimas buvo žmonių supratas ir ar buvo suprasta tokio užgimimo prasmė ir pamoka? Evangelijos prologe sakoma, kad "pasaulis per jį atsirado, bet pasaulis jo nepažino. Pas savuosius jis atėjo, o savieji jo nepriėmė" (Jn. 1, 10-11). Tada jo užgimstančio ir ateinančio į šį pasaulį savieji nepažino ir nepriėmė, bet ir dabar savieji jo vis dar nepažįsta. Jo užgimimo pamoka vis dar nėra atpažinta ir įvertinta.

Visos Kristaus užgimimo aplinkybės sako, kad žmogaus prigimtis yra vertybė pati savyje, nes jai skirta matyti Dievą jo garbėje. Iš čia seka, kad visi žmonės Dievo akivaizdoje yra lygūs. Jie turi būti lygūs ir mūsų visame gyvenime. Žmogaus vertybės negali padidinti nei turtingi ir ištaigingi rūmai, kuriuose jis gimsta ir auga, nei aukšta socialinė padėtis, nei kitokios šio pasaulio aplinkybės.

Visai kitoks būtų mūsų pasaulis, jei šitokia krikščionybės demokratija būtų supaprasta ir įvertinta. Bet ir krikščionybės eroje ilgus šimtmečius didelė žmonių dalis nešė sunkų vergijos jungą. Vėliau mažai ką lengvesnis sekė baudžiauninkų gyvenimas feodalizmo amžiuje. Reakcija į klasių pasiskirstymą pagimdė marksizmo ideologiją ir komunistinio išsivadavimo su dar didesne vergija. Sovietų Sąjungoje komunistų partijos elitas gyvena didesnėje prabangoje, kaip anuomet caras ir jo dvarininkai, milijonai pavergtųjų kencia šaltį ir alkį, jau netariant, kad šimtai tūkstančių dirba koncentracijos stovyklų šachtose ar kur kitur Sibiro tundrose.

Pirma žmonės didžiausios, kad yra gimę iš kilmingos giminės, skaičiavo, kiek ir kokias teises bei privilegijas socialiniame gyvenime gimimu yra gavę. Žmonių pasiskirstymas į kilminguosius ir paprastuosius piliečius, valstiečius ir baudžiauninkus, atrodė, yra paties Dievo padaryta santvarka. Taigi net iki mūsų laikų Kristaus užgimimas labai varganoje būklėje yra vis dar nesuprasta paslaptis.

Po karo suvaziavę į Ameriką pabėgėliai tuojau pastebėjo, kaip daroma didelis skirtumas tarp gimusių šiame krašte ir kur nors svetimame. Daug kur savieji jų nepriėmė

LIETUVIŲ VEIKSNIAI IR JŲ PASKIRTYS

Prel. J. Balkūno paskaita Vliko seime

Veiksnių aptartis

Lietuvos laisvinimo veiksniai gali būti tik bendrinės lietuvių organizacijos ar institucijos, dirbančios laisvinimo darbe. Tokių veiksmų turime tris: Vliką, Altą ir Bendruomenę. Jie yra tie trys pagrindiniai mūsų junginiai, institucijos, išsiskiriančios lietuviškame gyvenime ne tik savo svarbumu, bet ir kontraversijomis, tiek pačios per save, tiek sąveikoje viena su kita. Visos trys jos apima ir politinį, ir visuomeninį, ir kultūrinį barą. Veikla tuose laukuose yra apspręsta dviejų didžiųjų politinės emigracijos siekinių: Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išlaikymo.

Prel. J. Balkūnas. Tautos fondo garbės pirmininkas, daro pranešimą Los Angeles, Ca., apie Vliko veiklą ir jo teikiamas lėšas. Jis rodo T. Remickio knygą „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980“ ir skatina ją skaityti ir platinti tarp svetimtaucių.

Čia aplenkiau Lietuvos Diplomatinę Tarnybą. Ji yra Lietuvos valstybinė institucija. Nenoriu jos maišyti su mūsų išeivijos kontraversiniais klausimais.

kaip sau lygių. Mūsų lietuvių dauguma kunigų turėjo ieškotis darbo svetimosiose parapijose. Dabar mūsų lietuviškos parapijos nebeteri lietuvių kunigų, kai daug jų dar jauni dirba svetimiems.

Visais amžiais ir kiekvienam žmogui Kristaus užgimimas gyvulių užuovėjoj šio laiko pilnybės moko, kas yra Dievas ir kas yra žmogus.

V. Rms.

Iš kur nesutarimai?

Trumpai noriu paliesti tik kontraversines plotmes, kur disputuojama prigimtis, pagrindai ir metodai minėtų veiksmų. Besikeičias lietuvių politinės išeivijos veidas, t.y., mažėjant duoniniams emigrantams ir didėjant nepolitiniam lietuvių skaičiui, mūsų visuomeninis veidas kinta ir tai ne mūsų naudai. Todėl Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Alto ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santykių klausimas atsisotja labai svarbioje teorinėje ir praktinėje plotmėje. Visos trys institucijos yra vadovaujantio centrinio charakterio. Nenuostabu tad, kad viešojoje veikloje jos dažnai susiliečia. Iki šiol šį sąlytį ir iš jos kylančias problemas nebūtinai tvarkė iš esmės apspręstos ir priimtos normos.

Vlikas, nors nebūdamas iš išeivijos, tiek kadrais, tiek finansais remiasi visuomene ir plačiai išsiskakojusia Bendruomenės organizacija ir Alto tala. PLB savo ruožtu įvairiose savo veiklos šakose neišvengiamai susiduria su tomis sritimis, kurios natūraliai yra Vliko ir Alto veiklos orbitoje. Vliko, PLB ir Alto sąveikos problemos didele dalimi nėra prasimančios ar dirbtinio charakterio, bet kaip tik dėl jų pasikartojimo ir natūralumo jos turi būti sprendžiamos pagal iš anksto sutartas iš trijų institucijų esmės išplaukusias teisiškai įformintas normas.

Vliko, Alto ir PLB sąveikos klausimą sprendžiant, raktinis faktas yra tų institucijų iš esmės skirtinga paskirtis. Ją teisingai suvokus, kitą šviesoj atsistos ir visa Vliko - PLB - Alto sąveikos problematika.

Kas yra Vlikas?

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra politinis organas, sukurtas tautos politinę valią reiškiančių politinių partijų - grupių ir rezistencinių kovos organizacijų dar pavergtoje Lietuvoje. Politinės grupės ir okupacijos sąlygose atsiradę politinio pobūdžio kovos organizacijos laisvą ir bendrą sutarimą deponavo Vliko savo turimą galią atstovauti politinę valią. Todėl Vlikas yra autentiškas visos tautos politinės valios reišikėjas, jai pačiai to negalint — jos suvereniteto vykdydmi. Esant laikinai sutrukdytam. Toliau savo prigimtimi Vlikas pristatė tautai ir tokį tautą jį priėmė. Vliko mandatas buvo

dar gi pakartotinai atnaujintas, jam jau reziduojant už Lietuvos valstybės ribų.

Vlikas tad iš esmės yra grynai politinės prigimties institucija, turinti griežtai apribotą veiklos sritį ir neribotą mandatą ir galią atstovauti politines pavergtos tautos aspiracijas bei vadovauti laisvės kovai. Vlikas veikia lietuvių bendrijoje, bet jis nėra iš išeivijos ir nėra jos apspręstas. Jo šaknys yra politinėje lietuvių bendrijoje ir jo atsakomybė yra tik bendrijai, kuri šiandien negali nei savo suvereniteto vykdyti, nei politinės valios pareikšti. Ši valios galia nėra vien Vliko privilegija, bet dar svarbiau didelė pareiga. Vlikas negali jos atsisakyti, jei ir norėtų. Atsisakymas ar vienaip bei kitaip modifikuojamas savo mandatu, Vlikas pažestų savo prigimtį. Šitokia jo prigimtis apsprędžia ir jo esminius santykius su įvairiomis lietuvių ir svetimtaucių institucijomis bei organizacijomis.

Vliko santykiai su Altu

Amerikos Lietuvių Taryba, kurios vienu pradininku esu aš, tai antrojo pasaulinio karo metu susidariusi ir visas lietuvių politines ir ideologines grupes (išskyrus komunistus) apimanti Amerikos piliečių organizacija, pasistačiusi sau tikslą gelbėti Lietuvą ir lietuvių. Amerikos lietuviams sutverti vieną organą politinei akcijai ir tarpusavio veiklai bei lietuvių stiprinti prieš amerikinizaciją ir nutautėjimą, reikėjo daug kraujo nuleisti ir sugyvenimo transfuzijos. Mus skyrė partijų ideologija, tikėjimo skirtumai ir net tautiniai įsitikinimai. Tik tautos tragedija mus sukrėtė ir davė sąmonės blaiviau pažiūrėti į mūsų nesantaiką. Labai brangia kaina nupirkome susiklausymą ir vieną veiklą. Juk Altas taipgi pergyveno skaldymus ir tarpusavio gincus. Bet jokių pretenzijų nereikė ir svetimtauciams.

Tiesa, vienu tarpu Altas ginčijo Vliko teisę lankytis Washingtono centrinėse įstaigose su savo įgaliojimais, kadangi lietuvių ten atstovaujaš Altas. Vlikas esą galis reikštis savo veikmens vykdyti tik už Amerikos ribų. Bet išsiaiškinta, kad Vlikas ir Altas yra du skirtingų teisinių pagrindų juridiniai asmenys. Kiekvienas jų turi skirtingus

"IR ŽODIS TAPO KŪNU"

Te įsikūnijęs Žodis atneša visiems mūsų Prieteliams ir Gerdariams Kalėdų džiaugsmo ir laimingų Naujų Metų.

SV. KAZIMIERO SESERYS
Susuo M. Joanella, SSC
Generalinė Vyresnioji

Bendras švenčių džiaugsmas tesujungia mus bendram darbu dėl Lietuvos. Tebūna Naujieji 1981 m. našesni Lietuvos išlaisvinimo darbais.

Sveikindami pavergtos tėvynės brolius, Sibiro kankinius ir lietuvių išeivius vakaruose, tikime, kad Kalėdų rimtis mus dar labiau sujungs į vieningą laisvės kovų veiklą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

įgaliojotus, kurių įgaliojimais ir vardu jie veikia, būtent: Vlikas veikia Lietuvos (valstybinės) tautos vardu, o Altas — Amerikos lietuvių organizuotos visuomenės vardu, kaip tų lietuvių organizacijų federacija. Vliko ir Alto įgaliojimai nesikerta, todėl jie gali atstovauti Washingtono kiekvienas savo įgaliojotą tuo pačiu metu, toj pačioj įstaigoj, vienas šalia antro. Konkurencijos nėra ir negali būti.

Amerikos lietuvių gins Alto prerogatyvas ginčiuose su Vliku ar su Bendruomene. Kiek yra Amerikos senųjų lietuvių Bendruomenė? Nežymi dalis. Tik Altas turi teisę senuosius lietuvių atstovauti. Čia ir yra tas didysis dirvonų plotis, kur Bendruomenė turi daug prakaito nuleisti, kad Amerikos visą lietuvišką visuomenę įrašytų į JAV Lietuvių Bendruomenę.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

Ją pagimdė Vlikas. Vliko priimtoji ir paskelbtoji Lietuvių Charta sako: "Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti. Pasaulyje pasklidę lietuvių sudaro vieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenę." Įžangoje į Lietuvių Chartą ir laikinuosius PLB santvarkos nuostatus rašoma: "Lietuvių bendruomenė yra nuo tada, kai atsirado lietuvių tauta. Ji gali išnykti tik išnykus paskutiniam lietuviui. Tačiau lig šiol lietuvių bendruomenė neturėjo organizacijos... Šiandien, kai Lietuva okupuota, pasaulyje pasklidę lietuvių ypač privalo vieningos ir veiksmingos savo bendruomeninės organizacijos."

"Pasaulio Lietuvių Bend-

ruomenės" leidinyje gi rašoma: "PLB organizacija ateina ne esamos tvarkos ar esamų draugijų keisti, griauti ar naikinti, bet tik jų veiklos paremti, papildyti ir apvairikuoti bendra visų lietuvių organizacija".

Prel. M. Krupavičius rašo, kad ji "sukurtą išeiviams lietuviams, išmėtytiems po platųjį pasaulį... Lietuva rūpintis jai tenka atsitiktinai... PLB turi du tikslus — pagrindinį ir atsitiktinį. Pagrindinis — išlaikyti lietuviuose lietuvių. Atsitiktinis — atkovoti Lietuvai laisvę."

PLB uždaviniai yra milžiniški, lygiai ir jos svarba didelė. Jos orbiton įeina švietimas, — sritis, kuri paprastai vadinama kultūrine veikla bei tos srities ir poreikiai, kurie turi reikalo su tautinės gyvybės išlaikymu, tautinės kultūros kėlimu. Tokia jos prigimtis suteikia PLB didelę atsakomybę.

PLB yra iš išeivijos ir išeivijai. Jos veiklos sritis yra kultūrinė, plačiai, bet ne visuotinė, suprasta. Placiai suprasta kultūra apima ir politiką bei visokias kitas apraškas, kylančias iš žmogaus pastangų kūrybiškai kilti bet kurioje srityje. PLB taip buvo suprasta jos kūrėjų, taip interpretuojama daugelio žmonių šiandien.

PLB niekas negintija teisę laisvinti Lietuvą. Ji turi plačią dirvą jungti visų kraštų lietuviškas bendruomenes laisvinimo veiklai. Kraštų bendruomenės pripažįsta primatą kraštą atstovauti egzistuojantiems organams. Bendruomenės turėtų teisioginei Lietuvos laisvinimo veiklai ir jai artimų sričių darbu bei klausimams koordinuoti tartis su veikiančiais organais (kurie jau buvo dar prieš bendruomenės organizacijos gimimą).

DAIKTAI

ANŠLAUS EGLITIS

(I lietuvių kalbą išvertė Jurgis Gliada)

4

Kiekvienas šviesuolis turi savo mėgstamą knygą, kurią jis nuolat laiko prie savęs: praskleisti, perskaityti puslapį, skirsnį, arba skėtinį — tarytum persimesti kuriuo nors požiūriu ar šnektelėjimu su išbandytu ir patikimu draugu. Daugeliui tokia knygą yra tautosakos rinkinys. Seno europietiško spinduliavimo gerbėjams tai Quintus Horatius Flaccus poemoje, arba Wolfgango Goethės *Doctor Faustus*. Vėlesnės kartos, įvairių egzotikos rūšių pavyktos, galės atiduoti pirmumą Omar Hayamui, Rabindranathui Tagorei, Khalil Gibranui, arba kuriam nors spindulingam, bet už mažo jo europietiškos tautinės kalbos rato visiškai nežinomam poetui. Timotiejus irgi turėjo tokią mėgstamą knygą, kurią jis kasdieną atskleidavo bent trumpai patyrimo ir susikaupimo akimirkai.

Jis jau turėjo universiteto diplomą ir tarnavo valdinėje įstaigoje, kada Kalėdų metu nutarė apsidovanoti ir užėjo į senų knygų parduotuvę. Vos jis įžengė parduotuvę, jis pastebėjo ant artimos lentynos nedidelę knygą, kuri jam patiko iš pirmo žvilgsnio. Paėmęs knygą, jis jau žinojo, kad jis niekad savo noru su ja neperšikirs. Kieti viršeliai buvo papuošti tamsiai rudu, grublėtu, lyg šagreninės odos.

popieriumi, nugarėlė ir kampai buvo iš veršuko odos. Popierius buvo gerokai nudėvėtas ir oda buvo kai kur nudėvėta, bet knygą taip jaučiai ir lengvai tiko jo delnui, tarytum būtų specialiai jo užsakyta. Aukštinės raidės nugarėlėje buvo neįskaitomos. Jis paplojo per mažą tomelį, apvertė jį rankose, susvyravo atskleisti, galvodamas apie ką knygą dėsto, kuria kalba; jis jau žinojo — jis dažnai ją skaitysiąs.

Pagaliau Timotiejus atvožė viršelį. Stambios senoviškos raidės stovėjo iškiliai ir buvo patogios skaityti ant seno pilkšvai-rudu atspalviu nusidaziusio popieriaus. Ties kiekvienu puslapiu stovėjo didelė tamsiai avietinės spalvos raidė, puošniai ornamentuota siaurais, pailgais brūkšniais, kilpelėmis ir kablukais. Timotiejus atvertė pirmą pasitaikiusį puslapį ir perskaitė:

„Fomento, Fonda, Fondar, Fondilos — padėjęjas, baras, iškelti inkarą, kelnų sėdynės“.

Rimtas ir dargi niūrus Timotiejus veidas nusipindė šypsenai. Kuri knygą meilėnė už žodį? Tai buvo knygų knygą! Ji jungė savy visus išminties ir grožio elementus, tačiau skaitytojo nevargino nepažįstais pamokymais arba įkyriais aiškinimais. Ši knygą nesikirė žmonių į gerus ir blogus. Ji neprievartavo studento palinkti į išankstines išvadas, sprendimus, nuokrypas, posūkius ir kvailas pasakas; ji siūlė vien tik žodžius — aiškius, atvirus, skambius, spalvingus, nesuteptus, nedeformuotus žodžius! Žmogus gali žaisti su jais kaip su spindinčiais karoliais, turėdamas neribotą laisvę galvoti, prasimanyti, vaizduoti. Jis atvertė vėl puslapį:

„Alumbrado, Alumbramiento, Alumbrar, Alumno — girtuoklis, gimimas arba žaibas, apšviesti, mokymas“.

Kitas puslapis:

„Zalamero, Zalea, Zambo, Zambulli, Zanaodos. Popierius buvo gerokai nudėvėtas ir oda buvo kai kur nudėvėta, bet knygą taip jaučiai ir lengvai tiko jo delnui, tarytum būtų specialiai jo užsakyta. Aukštinės raidės nugarėlėje buvo neįskaitomos. Jis paplojo per mažą tomelį, apvertė jį rankose, susvyravo atskleisti, galvodamas apie ką knygą dėsto, kuria kalba; jis jau žinojo — jis dažnai ją skaitysiąs.“

Kiekvienas žodis atidarė vaizduotei naują, visiškai skirtingą tikrovę. Tai buvo nuostabiausia knygą!

Kaip gražiai ir jautriai skamba ispanų kalba! Timotiejus neturėjo jokių reikalų su ispanų kalba, bet kaip tiksliai todėl ši kalba skambėjo jam išskirtinai gundanti. Kaip puiku, kad šis senoviškas žodynas išleido visus gausius aiškinimus apie žodžių kilmę ir tarimą, ir panašius priedus. Žodis buvo aiškinamas žodžiu, vienas prieš vieną, trumpai ir aiškiai!

Kasdieną Timotiejus skaitė tos knygos puslapį. Nei daugiau, nei mažiau. Nebuvo prasmės leisti vaizduotei išdykėti lakstyti, kaip voveraitė narve, ant rato.

Kada sunkmetis užgruvo, milžiniškieji Rytų ir Vakarų kaimynai, pamisė dėl kraugerisškumo ir plėsumo, puolė terioti Pabaltijį, žudyti ir sotinti siaubu. Netrukus jie puolė vienas kitą, atsikviesdami niokiojantį ir kvailį Antrąjį pasaulinį karą. Žmonės užidarė savy kaip išmanydami apsisaugoti nuo nuožmios aplinkos. Daugelis ieškojo atsakymų Biblijoje. Kiti nagrindė miglotas Nostradamuso pranašystas. Kiti įsikniso į Emanuelio Kanto *Grynojo proto kritiką*, norėdami suprasti, kodėl žmonės prarado protą. Apmaudo apimtieji studentai atsikvėjo ir Karolio Markso tomus ir Adolfo Hitlerio raštus, stengdamiesi suprasti, kaip ir kodėl plėčias jų paklaidos ir fantazijos įragino žmones pasidaryti laukiniais, netekti sveiko proto, prarasti nuovokos trupinėlius?

(Bus daugiau)

Betlėjaus grota

WASHINGTONO LIT. MOKYKLOS DVIDEŠIMTMETIS

Pažvelgus į kitas lituanistines mokyklas, kurias pradėjo lankyti šimtai vaikų ir jaunuolių maždaug prieš tirsdešimt metų, tuo laiku Washingtono guveno tik kelios naujų ateivių šeimos ir nebuvo nei minties turėti čia lituanistinę mokyklą. Tačiau į Amerikos sostinę pradėjo atvykti daugiau lietuvių ir štai, š.m. rugsėjo 13 dieną Washingtono lituanistinę pradėjo savo gyvavimo 21 metus su 33 mokiniais (įskaitant ir darželio mažuosius), su 5 mokytojais: Mara Almenienė, Angele Bailey - Kraujelyte - vedėja, Rita Kavoliene, Meile Mickiene ir Daina Penkiūnaitė. Darželio vaikučius moko pasiekdamas po 10 savaičių 3 motinos - mokytojos ir turi nuolatinę padėjėją, baigusią šią mokyklą, Adą Vodopalaite. Tėvų komiteta sudaro: Teresė Landsbergienė - pirmininkė, Dalia Lukienė ir Tadas Mickus. Jau keleri metai kaip mokykla yra įsikūrusi jaukiose Latvių namų patalpose.

Norėjusi čia pateikti tos mažos, K. Donelaičio lituanistinės mokyklos kūrimąsi ir nueitą kelią, nes mokytojų ir tėvų pasiekimai, džiaugsmas ir kartais, nusivylimas yra dalinai atsiliepi ir kitų, didesnių mokyklų gyvavimui ir plėtoje.

1957 metais Washingtono atsirado pirmoji lietuviška "Vargo mokykla" su mokytoja ponija Jau niškienė, kurią lankyti pradėjo Jūratė Mažeikaite, Laima Saldukaite ir Danutė Vaičiulaitė.

Lituanistinės mokyklos pradžia skaitoma nuo 1960 m. kai p. Dambriūnų namuose įvyko tėvų susirinkimas, nutaręs įsteigti tikrą lituanistinę mokyklą. Mokytojai buvo pakviestos: Aldona Aistienė ir Ona Tautvydienė. Mokykla pradėjo darbą 1961 metais su 14 mokinių paskirstytų į tris skyrius. Neturint nei lietuviškos parapijos, nei kitokių patalpų, mokykla nuolatos turėjo keltis iš vieno į kitas patalpas, dažniausiai į mažų protestantų parapijų rūsius, mokant, palyginus, aukštas nuomas. O Kalėdų proga mokyklos mokytojos, mokiniai ir mokiinių tėvai buvo Lietuvos atstovo ir ponios Kajeckienės pakviesti į Lietuvos pasiuntinybę ir ten mokiniai atlikdavo kuklią programėlę, džiaugdamiesi jiems parodytu dėmesiu. 1962 m. mokykloje buvo sukurta Vasario šešioliktosios minėjimas ir mokslo metų užbaigimo proga, Maironio 30 metų mirties sukakties minėjimas.

1962-1963 mokslo metais išleidiama pirmoji šešių mokyklą baigusiuju laida.

Isteigiamas Vaikų darželis, Rūtos Penkiūnienės ir Marytės Vaitkienės iniciatyva veiks tėvų namuose, prie kurio vėliau prisidėjo ir kitos motinos su savo mažaisiais. Vienu laiku darželį lankė net 12 vaikučių. Jie į mokyklą atėjo su turtingu lietuvišku žodynu, pramokę rašyti ir skaityti.

1965 metais mokykla atsidūrė unkoje būklėje, mirus mokyklos įkūrėjai mokytojai Onai Tautvydieni ir, pasitraukus Aldonai Aistienei. Visas ramstis liko Amerikoje pedagogiką baigusiai Rūta Penkiūnienė, tačiau kitoms motinoms atėjus į mokyklą dirbti, mokslo nenutrūko, Penkiūnienė buvo išrinkta mokyklos vedėja.

1967 metais įsteigiama papildoma mokykla mišrių šeimų vaikams, nemokantiems lietuviškai, kuriai vadovavo Gražina Yamakawa - Norkutė. (Po trijų metų ši mokykla - kursai nustojo veikti, tėvams nerodant reikiamo dėmesio).

Tie mokslo metai apvainikuojami abiejų mokyklų vaikų pasirodymu Washingtono televizijos WMAL stoties "Claire - Coco" programoje Šv. Kazimiero ir Velykų švenčių progomis, vėliau jie šoko tautinius šokius Tarptautinėje šokių šventėje Prekybos departamente. Tačiau didžiausias vaikų džiaugsmas ir pasididžiavimas būti lietuviams pasireiškė kai lietuviškai, pasipuošę tautiniais drabužiais, pamokų metu buvo rodomi per televiziją amerikietiškosie Washingtono mokyklose.

1971-1972 - didesnių pasiekimų metai, nes dalis tėvų pageidavo kad būtų mažiau kreipiama dėmesio į pamokų paruošimą, kad nebūtų statomi pažymiai ir būtų kviečiami tėvai peržiūrėti vaikų darbus. Tada esą mokiniai noriau eit į mokyklą ir daugiau bendrautų su draugais. Rūta Penkiūnienė su tuo nesutiko ir pasitraukė iš mokyklos vedėjos pareigų, jas perdavusi pedagogiką baigusiai mokytojai Virginijai Gureckienei. Tačiau po trijų metų prie tokios sistemos, mokslo sumenkėjo. Mokytojai ir tėvai kreipėsi į Rūta Penkiūnienę, kad ji padėtų surasti būdus mokslo pastatyti ir reikiamą lygį. R. Penkiūnienė su mokytoju ir tėvų pagalba perorganizavo sistemą; praveisti lietuvių kalbos patikrinimo egzaminai, apimantys visą 8 mokyklos skyrių kursą, pagal Svetimio tarybos nustatytą programą.

Nuo 1975 metų mokykla perėjo į Rūtos Penkiūnienės pastangomis paruoštą grupinę sistemą. Mokiniai suskirstomi pagal lietuvių kalbos mokėjimą, apimant platesni ir įvairesni lietuvių kalbos mokymą. Nuo to laiko K. Do nelaičio mokykloje Washingtono yra dėstoma: skaitymas, gramatika, žodynas, dailūs skaitymas, tautosaka, literatūra (nuo 7 skyriaus). Be to einama aplinkos pažinimas, geografija, istorija tautiniai šokiai. Rūtos Penkiūnienės nustatyta sistema susilaukė dėmesio JAV Svetimio Taryboje, kur ji buvo kviečiama nušviesti grupinės sistemos pritaikymą ir buvo paskirta Svetimio tarybos nare 3 metų kadencijai. New Yorko Maironio mokyklos ji buvo kviečiama duoti paaiškinimus dėl naujos

liū. Tokie kursai išsilaikydavo apie metus.

Nuo 1964 metų mokykloje kasmet mokytojų ir tėvų komiteto pastangomis ruošiamos Kalėdų eglutės, Vasario šešioliktosios minėjimai, Motinos dienos ir mokslo metų užbaigimai. Per tą laikotarpį buvo pastatyta idomių lietuvių rašytojų ir pačių mokytojų mažesnių vaidinimų, ypač Virginijos Gureckienės surežisuotų, kuriuos entuziastingai suvaidina mokiniai. Mokyklai ruošiant pasirodymus, mielai talkininkauja tėvai ir įvairių sričių specialistai, įdedami daug darbo: Elvyra Vodopoliene - sporto srityje (tarp kitų buvo rungtynės tarp lituanistinės ir latvių šeštadienių mokyklų), Joana Zalubienė, Rūta Ross, Gražina Česnaite - šokiams, Pranas Baltakis, Diana Campienė, Galina Sužiedienė - dainavimo ir muzikos srityje; scenos dekoravimus atlieka Aldona Kindurienė ir Regina Petrutienė. Be savo pastangomis atliktų programų, mokykla buvo iškviesti Stepo Kairio liaudies muzikos ir dainų ansamblį, o paskutiniaisiais metais ypač aktyviai pasireiškę Tėvų komitetas, buvo iš-

kvietai žymius menininkus atlikti programas, kaip pvz., rašytoją Landsbergį, solistę Aldoną Stempuzienę ir kt. Pradedant šiuos mokslo metus, veiklus tėvų komitetas, pirmininkaujant T. Landsbergienei buvo sukurta poezijos vakarų - Jurgio Blekaičio knygos "Rudens ritmu" pristatymą. Ruošiant oficialų lituanistinės mokyklos dvidešimtmečio su kaktį š.m. lapkričio mėn. 22 dieną įvyko koncertas, programoje dalyvausiant jauni Marylando universiteto studentai - dainininkai Guodai Puzinauskaitė (laikiusiai šią mokyklą) pianistui Vytautui Puškorui iš Clevelando. Gr. Krivickienė

SICLO STIPRINTI RADIO PROGRAMAS

Pastarojo mėto įvykiai Lenkijoje yra daugelyje sukėlę susirūpinimą apie Amerikos balso ir Laisvės radijo padėtį ir transliavimo galimybes. Dėl to kongresmanas Edward Derwinski iš Illinois yra pasiuntęs laišką valstybės sekretoriui Edmund Muskie, kuriame jis pareiškia savo nuomonę, kad JAV turėtų

dėti visokeriopas pastangas patobulinti programas, siunčiamas į Sovietų Sąjungą. Anot Derwinskio, tai labai svarbu, norint teisingai informuoti sovietijos gyventojus apie įvykius Lenkijoje. Gale laiško jis priduria, kad JAV turėtų atsiminti, jog Sovietų Sąjungoje yra didelė "mažumų" problema, ir daugumas nerusų tautybių, įskaitant ukrainiečius ir lietuvių, jaustų tam tikrus idėjinius broliškumo jausmus apie lenkus.

Latvija prieš Antrąjį pasaulinį karą turėjo 2 milijonus gyventojų, kurių 65 procentai gyveno kaimuose, o 35 proc. miestuose.

Apie tris ketvirtadalius gy-

ventojų sudarė latviai, o ketvirtadali rusai, žydai, vokiečiai ir lenkai. Mažumos turėjo lygias su latviais politines teises ir visišką kultūrinę autonomiją.

Religiškai apie 56 proc. buvo liuteronai, 24,5 proc. katalikai, 9 proc. ortodoksai. Bažnyčia buvo atskirta nuo valstybės, nors vyriausybė šelpė religines bendruomenes.

Svietimui buvo skiriama apie 15 procentų krašto biudžeto. 1939-1940 m. buvo 2,000 pradžios mokyklų su 275,000 mokinių, 110 aukštesniųjų mokyklų su 25,000 mokinių ir 125 prekybos ir amatų mokyklos su 10,000 mokinių.

(Iš "Nidos" kalendoriaus)

SVEIKINAME SAVO TAUTIEČIUS SU ŠVENTOMIS KALĖDOMIS IR LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VLADAS RASK - RAŠČIAUSKAS
ALEKSAS LAURAITIS
JOSEPHINE MILLER
LAIMA LUNECKAS
ONUTE PAULIKIENE
NIJOLE VENGRIENE

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643

Telef. — 238-9787

Darome giminių iškviatimus iš Lietuvos.

Ruošiamo ekskursijas ir sutvarkome pavienių asmenų keliones į visus pasaulio kraštus ir Amerikoje.

Registruokites iš anksto, kad galėtumėt patekti į norimą grupę.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti

WALTER, ELIZABETH ir CAROL MISEVICH, Sav.

2200 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Telefonas Virginia 7-8874

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

COLLISION EXPERTS

NAUJAS GARAZAS, NAUJI ĮRENGIMAI

Garso telefonas — 533-1240 2641 W. 47th Street

JONAS STANEVICIUS, Savininkas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

linki savo draugams, klientams ir pažįstamiems

DELTA LOUNGE

5640 W. 87th St., Burbank, Illinois

TERESĖ ir JUOZAS KASPERAVICIAI, Savininkai

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS (Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos temėlapis iš 551 gabaliukų galvosukio formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos Istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garsiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam suaugusiam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai prideda 78 ct. valstyjos mokestį. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LINKSMOS DAINOS IR ŠOKIAI

Šios plokštelės dar daug kam yra nežinomos: Nr. 849 LINKSMIEJI BROLIAI — juoko iki ašarų. Išpildė Jurgis Petrauskas ir Viktoras Dineika. Kaina \$6.00. Turinys sekantis:

- I pusė plokštelės**
1. Viltelis — lietuviškas valsas
 2. Motulė mano — lėtas fokstrotas
 - 3.1-2-3 bir — kupletai
 4. Polka jovolas
 5. Patarimai šokininkams
 6. Aitvarų polka

- II pusė plokštelės**
1. Studentiški džingulikai
 2. Seniau ir dabar — kupletai
 3. Miss Lietuva
 4. Vedybų stebukas
 5. Amerikos lietuvių priėmimas
 6. Kumpiškuose nuvadoje

LO Rinkiny

Lietuvių ir kitų įvairių šokių su dainomis. Įdainavo A. Sabanianskas

- I pusė plokštelės**
1. Spaudos baliaus valsas
 2. Suteimų daina — tango
 3. Tu tik tu — angų valsas
 4. Rudens pasaka — lėtas fokstrotas
 5. Nutilk, motule — tango
 6. Tai nebuvo meilė — tango

- II pusė plokštelės**
1. Rytiečių meilė — fokstrotas
 2. Nakties serenada — tango
 3. Aitytė — tango
 4. Veitui prašys — tango
 5. Kanarkų fokstrotas
 6. Ar atsimni, atsiminsi — angų valsas

Įvairių šokių rinkinys. Įdainavo A. Sabanianskas

Nr. 18

- I pusė plokštelės**
1. Rose-Marie — lėtas fokstrotas
 2. Pasakykite, mergelė — tango
 3. Smuku gyvenim — valsas
 4. Pasaka — tango
 5. Varyų daina — tango
 6. Mano svajonė — valsas

- II pusė plokštelės**
1. Neliūdėk, motule — tango
 2. Kai smuku groji — tango
 3. Siuntė motinėle — angų valsas
 4. Marij Marytė — angų valsas
 5. Senjorita — linksmas valsas
 6. Saulėta diena — sentiment. valsas

Šokių rinkinys Nr. 19, kurie primins Lietuvą, Palangą ir kitką. Įdainavo D. Dolaskis

- I pusė plokštelės**
1. Čigonės akis — fokstrotas
 2. Leisk man — fokstrotas
 3. Karštas vaizdelis — fokstrotas
 4. Palangos jūroje nuskeno mano meilė
 5. Su armonika į Braziliją — lengva muz.

- II pusė plokštelės**
1. Onyte, einam su manim pašokti
 2. Lietuvaite — lengvas fokstrotas
 3. Sudiev, sudiev — liūdnas fokstrotas
 4. Aš myliu tave — sentimentalus fokstrotas
 5. Gegužinė — smagi polkutė

Visos šios plokštelės po \$6.00. Gaunamos:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

* Užsakant pridėti 50 c. už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymui į Kanadą reikia pridėti po 1.75 pašto išlaidoms.

JAV LB Kultūros tarybos suorganizuotos kultūrininkų konferencijos Clevelande dalyviai.

VLADO MIRONO ŠIMTMETIS

Kuniga, valstybininkas, Sibiro kalinį prisimenant

JONAS MISKINIS

Kun. Vladas Mironas buvo gimęs 1880 m. birželio 22 d. Paneunio parapijoje, Rokiškio apskr. Šiame sukako jam 100 metų nuo jo gimimo. Pabaigęs Paneunio pradžios mokyklą, 1892 m. įstojo į Mintaujos gimnaziją. Buvo susipratęs lietuvis ir veikliai dalyvavo 1896 m. mokinių pasipriešinime prieš gimnazijos vyresnybę, kuri juos vertė rusiškai mokyti. Už tai drauge su kitais mokiniais buvo iš gimnazijos pašalintas. 1897 m. įstojo į Vilniaus kunigų seminariją, kurią 1901 m. pabaigęs išvažiavo toliau studijuoti į Petrapilio kunigų akademiją. 1904 m. pabaigė akademiją teologijos kandidato laipsniu ir tais pat metais iššventino į kunigus.

Pabaigęs aukštuosius teologijos mokslus, kun. Vl. Mironas, vyskupo Roppo buvo paskirtas Vilniaus privatinio mokyklų kapelionu, o po trejų metų Valikininko klebonu ir Merkinės dekanu. 1914 m. buvo perkeltas į Daugus, drauge paliekant Merkinės dekanu. 1929 m. gegužės 15 d. paskirtas vyriausiu kariuomenės kapelionu.

Veikla

Pirmasis kun. Vlados Mirono veiklos laikas tarpas apima jo prieškarinį veikimą Vilniaus krašte. Štai, kokie anuomet buvo lietuvių ir lenkų santykiai Vilniaus vyskupijos bažnyčiose tuo metu, kai kun. Vl. Mironui ten teko veikti ir tautiškai darbą dirbti. Jam atvykus į Vilnių, jį vyskupas Roppas tuojau norėjo įtraukti į savo organizuojamą lenkų katalikiškąją partiją. Tačiau kun. Vl. Mironas, aiškiai suprasdamas lenkų siekius, į partiją nėjo ir pradėjo energingai dirbti lietuvių tautiškąjį darbą. Pirmiausia kun. Vl. Mironui rūpėjo į Vilniaus vyskupiją pritraukti kuo daugiausia veiklių lietuvių kunigų ir jų veikimą pakreipti tautišką linkme. Jis rūpinosi, kad į "Vilniaus žinių" redakciją būtų pakviesta energingasis kun. Juozas Tūmas — Vaižgantas ir jis, daugiausia kun. Vl. Mirono pastangomis, atsidūrė Vilniuje ir "Vilniaus žinių" redakcijoje.

Cia kun. J. Tūmas artimai susibūriavo su Antanu Smetona (buvusiu Lietuvos prezidentu), ir, vėliau "Vilniaus žinioms" žlugus, juodu 1907 m. įsteigė "Vilnietis" laikraštį. Kunigas Vl. Mironas taip pat buvo vienas iš žymiausių "Vilnietis" organizatorių ir vienas iš didžiausių vėliau sudariusios viltininkų srovės šulų. "Vilnietis" skelbiama tautinės vertybės ir tautinės kultūros ugdymo idealams kun. Vl. Mironas liko ištikimas visą laiką. Jis gyvenime uoliai ugdė viltininkų programą ir, kiek galėdamas visokeriopai rėmė tautinės kultūros žygį. O, be to, perkeltas į Valikininkus klebonu ir paskyrus Merkinės rajono dekanu padidėjo ir pagyvėjo: jis gynė lietuvių kunigus skiriamus į gudiškas parapijas ir visada stengėsi sušvelninti savo dekanate lenkų kle-

bonų įtaką prieš lietuvišką nusiteikimą.

Kun. Vl. Mironas siekdamas atlietuvininti Vilniaus kraštą su kitais kunigais: kun. Petručiu ir kun. Navickiu įsteigė bendrovę lietuviškos knygos ir laikraščių leisti. 1911 m. Vl. Mironas buvo tikrasis vilniškės "Aušros" leidėjas, kuri tuo metu daug kur buvo nemokamai platinama.

Viltininkams labai rūpėjo Vilniaus krašto atlietuvinimas ir Vilniaus krašto lietuvių atlietuvinimo plati akcija, kuriai kun. Vl. Mironui tenka daug nuopelnų. Jis bet kurį visuomenės ar kultūros darbą sugebėjo tyliai, be savo asmens reklamos bei afišavimo dirbti. Todėl ir jo didelis prieškarinis Vilniaus krašte lietuviškas tautinis darbas lenkų mažai tebuvo pastebimas ir jam laimėjai pasisekė išvengti bet kurių didesnių konfliktų su lenkų dvasine vyriausybe ir tuo būdu visą laiką galėjo gyventi Vilniaus krašte. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Vilniaus krašte kun. Vl. Mironas jaunesiems lietuviams kunigams darė didelę įtaką ir ji reikia pavadinti Vilniaus krašto jaunųjų lietuvių kunigų tautinio veikimo vadu.

Vokiečių okupacijos metu kun. Vl. Mironas taip pat plačiai dirbo slapta lietuvių visuomeninių ir kultūrinių darbų. Būdamas vokiečių metais susikūrusiojo Trakų ir Panemunės komiteto pirmininku, jis daugiausia dėmėsi kreipė į liaudies švietimą ir privačių lietuviškų mokyklų steigimą. To komiteto rajone buvo įsteigta apie 90 lietuviškųjų mokyklų. Tai anais laikais buvo labai žymus darbas.

Jis visą laiką palaikydavo su mūsų tautos veikėjais glaudžius santykius. Kun. Vl. Mironas veikliai dalyvavo Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatyme. Jis buvo Vilniaus konferencijos dalyvis, Lietuvos Tarybos narys, pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Buvo Lietuvos Taryboje, kuri 1918 m. liepos 11 d. pasivadino Lietuvos Valstybės Taryba, kun. Vl. Mironas dirbo ligi pat steigiamojo seimo sušaukimo.

Pirmaisiais mūsų nepriklausomybės metais jis, kun. Vl. Mironas, su paskaitomis apie Lietuvą lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstijų lietuvių kolonijose. Sugri-

žęs į Lietuvą toliau dirbo lietuvių kultūrinį darbą. 1926 m. kaip lietuvių tautininkų sąjungos atstovas buvo išrinktas į trečiąjį seimą.

Jis daug nuopelnų turėjo lietuvių tautiškajai spaudai. Buvo vienas didžiausių lietuvių tautiškos spaudos kūrėjų ir jos šulys. Jis tautiškajai spaudai yra daug nuveikęs ne tik prieš karą, bet ir Nepriklausomoje Lietuvoje. Pirmiaisiais mūsų nepriklausomo gyvenimo metais jis buvo vienas didžiausių tautiškojo laikraščio rėmėjų. Vėliau jis buvo pirmas akcinis "Pažangos" bendrovės steigėjas ir nuo pat jos įsteigimo dalyvavo valdyboje, pradžioje nariu, o vėliau jos pirmininku. "Pažangos" bendrovės rūpesčiu buvo pastatyti Kaune Laisvės alėjoje puošnūs, didingi rūmai, kuriuose koncentravosi tautininkų kultūrinis visuomeninis gyvenimas.

Puiki dovana šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progai!

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA ASTUNTOJI LAIDA

Suredagavo Juozapina Daužvardienė

Šiomis dienomis draugo spaustuve išleido aštuntą laidą šios populiaros virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą, naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklestusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai graži ir įdomi su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčio.

Lithuanian Bookplates LIETUVIŲ EKSLIBRIAI

Vitolis E. Vengris

The book is one in a series Composing the Ethnic Encyclopedia of Lithuanian culture in the USA.

Published by Lithuanian Library Press, Inc. and Loyola University Press Chicago, Ill. 1980.

Knyga didelio formato, 248 pusl. Kaina su persiuntimu — \$21.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Kun. Vl. Mironas vyr. kariuomenės kapelionu išbuvo iki 1938 m. Lietuvos prezidentas Antanas Smetona pavedė kun. Vl. Mironui sudaryti naują ministerių kabinetą, t. y. Lietuvos vyriausybę. Naujos vyriausybės sąstata buvo toks: kun. Vl. Mironas, pirmininkas, Julius Indriūšas, finansų ministeris, Juozas Tūbelis, žemės ūkio ministeris, Stasys Raštikis, krašto apsaugos ministeris, Silvestras Leonas, vidaus reikalų ministeris, Jokūbas Stanišauskas, susisiekimo ministeris; Juozas Tonkūnas, švietimo ministeris. Boleslovas Masiulis, teisingumo ministeris, Stasys Lozoraitis, užsienio reikalų ministeris. Šio kabineto pirmininku kun. Vladas Mironas išbuvo nuo 1938 m. kovo 24 d. iki 1939 m. kovo 27 d.

1940 metais bolševikams okupavus Lietuvą, kun. Vl. Mironas buvo enkavedistų suimtas, ilgai laikytas Alytaus kalėjime, žiauriai kankintas, vėliau išvežtas į Kauno kalėjimą 1941 m. kilus vokiečių — bolševikų karui Lietuvos partizanų buvo išlaisvintas.

Vokiečių okupacijos metu su kun. Vl. Mironu susitikome Alytuje. Jis daug man (autoriui) papasakojo apie savo pergyvenimus kalėjimuose ir kankinimus tarimo metu. Girdi, viską su Dievo pagalba atlaikiau ir išsigy-

džiau cukrinę ligą, kuri jį kelerius metus kamavusi. Be to, reikė didelių nepasitenkinimų dėl buvusios Lietuvos vyriausybės pasyvumo, kuri nesiryžo priešintis okupantui jėga. Buvo bailiai, išbėgiojo į užsienius. Nors ir jis buvo skatinamas ir kviečiamas išvažiuoti, bet griežtai atsisakė: "Iš savo gimtojo krašto niekur nebėgsiu".

Per vokiečių okupaciją jis gyveno savo sodyboje prie Daugų ežero. Alytaus apskr. Viešai niekur nesirodė ir nedalyvavo. Tačiau dirbo pozityviai pavergtos Lietuvos naudai. Antrosios bolševikų okupacijos metu vėl jis buvo areštuotas ir išvežtas į Sibirą. Kun. Vl. Mironas neatlaikė enka vedistų kankinimų. 1953 m. tragiška mirtis amžinai užmerkė jo akis...

DU LIGONINĖS PAREIGŲNAI KALTI

Du buvę Roosevelt Memorial ligoninės pareigūnai — Donald Horowitz ir Malcolm Beal — penktadienį federaliniame teisme prisipažino kalti už apgavystę, kuri siekė maždaug milijoną dolerių. Du ligoninės pareigūnai buvo apkaltinti 1 mil. dol. sąskaitų apgaulingu apmokėjimu ir neteisingu 300 tūkstančių dol. išleidimu.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Linkiu savo Pacientams ir Prieteliams

DR. IR MRS. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių linkiu

savo pacientams, draugams ir pažįstamiems.

DR. FRANK PLECKAS
(OPTOMETRISTAS)

2618 W. 71st Street. Tel. 737-5149

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL. DANOS STANKAITYTĖS (Išdauota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL. DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidaro šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. gruodžio mėn. 24 d.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Linkime visiems mūsų klientams ir draugams

BRIGHTON BAKERY

2457 W. 46th Place, Chicago, IL 60632
Tel. Virginia 7-1250

8359 Saginaw Ave., Chicago, IL 60617
Tel. 734-3400

Ant. ir Nijolė Mackevičiai, sav.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ linki

Vlado Andrijausko Liquors

2500 W. 69TH ST., CHICAGO, ILL. 60629 — TEL. — 778-1203
Turime didžiausią pasirinkimą vietos ir užsienio gėrimų pigiausiomis kainomis. VL. ANDRIJAUSKAS

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujiniai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS. Seštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

LIETUVIAI, JŲSŲ LAUKIA DAYTONA BEACH, FLA.!

PORT ORANGE CITY, DAYTONA BEACH, FLA.

Nauja, graži planuojama gyvenvietė. Ideali visais atžvilgiais vieta lietuviams gyventi. Iki Atlanto vandenyno tik 5 mylios. Planuojamas "Lithuanian Village". Įvairaus išplanavimo namai. Aukšta namų kokybė, kainos prieinamos. Užtikrintas investavimas. Gyvensite ramioje, gamtos prieglobos supamoje, aplinkoje. Sprendimą darykite dabar!

Informacijos teikia ADOLFAS ANDRULIS, 7 TALO CIRCLE, PORT ORANGE, FLA. 32018. TEL. 904-761-3625

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA

(1945 - 1980)

THOMAS REMEIKIS

Institute of Lithuanian Studies Press, Chicago, IL, 1980. Finansavo JAV Lietuvių Bendruomenė.

Veikalas išleistas anglų kalba, iliustruotas dokumentinėmis nuotraukomis, kietais viršeliais, didelio formato, 680 pusl. Kaina su persiuntimu \$16.50.

Tai vienas iš stambiausių šio pobūdžio veikalų, išleistų ligi šiol išveivijoje.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyv. dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

MANO ŽODYNAS Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagalba mažiesiems skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiuntimu \$7.00. (Illinois gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 30 centų.)

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LB ir Amerikos lenkų atstovai aptarė Lenkijos įvykius

Dabarties įvykiai Lenkijoje ir pavojus, kad laisvėjimo procesas Lenkijoje susilauks Čekoslovakijos likimo, sukrėtė visą laisvąjį pasaulį. Palietė jis ir pavergtą lietuvių tautą, kurią su lenkais riša tikėjimas, ilgalaikė bendra istorija, ir neapykanta Sovietų Sąjungai. Kai kurie įvykiai Lenkijoje suranda atgarsio ir Lietuvoje. Lenkijoje prasidėjus darbininkų streikams, „Wall Street Journal“ gruodžio 4 d. pranešimu „... pataria apie darbo sustabdymus (stoppages) Lietuvos sostinėje Vilniuje“.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, gerai suprasdama tuos rūpesčius, kurie yra užgėlę lenkų centrinę organizaciją Polish-American Congress, kontaktavo jų centro būstinę Chicagoje su tikslu pasiūlyti Amerikos lietuvių narys Bronius Juodelis, Alg. Gečiūnį lankantis Chicagoje, gruodžio 13 d. LB-nės vadovai Chicago priemiestyje Downers Grove susitiko su Polish-American Congress centro valdybos vicepirmininku ir politinių reikalų komisijos pirmininku Kazimierz Lukomski. Šiame pasitarime LB-nė atstovavo PLB pirm. Vyt. Kamantas, buvęs PLB pirm. Bronius Nainys, JAV LB Tarybos narys Bonius Juodelis, Alg. Gečiūnys ir Lemonto apylinkės pirm. Algis Kazlauskas, talkinęs šio susitikimo organizavime.

K. Lukomski Polish-American Congress vardu nuosirdžiai padėjo už LB-nės pasiūlymą pagalbėti Amerikos lenkams šioje sunkioje lenkų tautai valandose. Pabrėžęs, kad Amerikos lietuviai yra gerai organizuoti, jis plačiau supažindino su jo organizacijos veikla, sekant įvykius Lenkijoje ir vykdomu JAV-ųjų valdžios sluoksnių įtaigojimu. Amerikos lenkai yra patenkinti prez. J. Carterio ir būsimu prez. R. Reagano užimta politine linija įvykių Lenkijoje klausimu. Jis nemanąs, kad esamam JAV-ųjų ir sąjungininkų parengties stovyje būtų galima daugiau ko tikėtis. Polish-American Congress pritaria Vakarų ekonominės pagalbos teikimui Lenkijai. Ta pagalba tačiau turėtų būti sąlygojama (nebūtina vieno būdo) suteikimu daugiau asmeninių laisvųjų krašto viduje. Šiuo metu yra būtina išsaugoti laisvėjimo procesą Lenkijoje, nes griežta konfrontacija su Sov. Sąjunga Lenkijai būtų katastrofiška. Tai sunaikintų laisvėjimo pragiedrusius ne tik Lenkijoje, bet ir Sov. Sąjungos dominuojamose ir pavergtuose kraštuose.

Paklaustas, kuo Amerikos lietuviai galėtų talkinti, K. Lukomski prašė pastiprinti Carterio-Reagano nusistatymą jiems pasiunčiant telegramas. Galimybė egzistuoja, kad pavasarį Lenkija pajus badą. Krašto mastu JAV-se planuojama praveisti rinkliavą maistui ir Lenkijai nugabenti. Amerikos lietuviai yra maloniai kviečiami Raudonojo kryžiaus ir kitų rinkliavų vykdančių šalpos organizacijų pastangas pagal išgales paremti. LB atstovai paminėjo, kad JAV ir Kanados LB-nių kraštų valdybos aplinkraščių yra paraginuos savo vietinius krepšius ir lietuviškų parašių klebonus ir gruodžio 21 d. tikinčiųjų maldoje paprašyti Aukščiausiojo paramos Lenkijos gyventojams. Pasiūlytos maldos tekstas yra sekantis: „Dieve, apsaugok Lenkiją nuo Raudonosios

Armijos įsiveržimo ir suteik Lenkijai, Lietuvai ir visoms rusų pavergtomis tautomis visišką laisvę ir nepriklausomybę“.

K. Lukomski paprašė, kad karinės invazijos į Lenkiją atveju, JAV LB-nės veikty į JAV-ųjų vyriausybės sekančiais būdais: a. reikalauti nutraukti užsienio prekybą ir bet kokios rūšies paramą Sov. Sąjungai ir invazijoje dalyvaujančioms satelitinėms valstybėms, b. prašyti JAV-es atsišioti nuo detantės politikos, c. prašyti laisvųjų pasaulio demokratijas atsišioti nuo sovietams palankių tarptautinių sutarčių ir susitarimų. Buvo pasiūlyta, kad invazijos atveju būtų per Amerikos balsą ir Radio Liberty kreipiamasi į Sov. Sąjungos daliniuose esančius lietuvių susilauktyti nuo smurto veiksmų prieš gyventojus.

Pasitarimas užtruko daugiau negu valandą. Jo metu vyravo nuosirdus noras vienį kitiems padėti, užmirstant praetis nesutarimus. Tenka pastebėti, kad Polish-American Congress lietuviams yra nuosirdžiai talkinęs Simo Kudirkos įkalimo metu. Lietuva ir jos laisvės siekiamai yra nuosirdžiai remiami Amerikos lenkų politikų — kongr. Edward Derwinskio, kongr. Clement Zablockio, Baltųjų rūmų patarėjo Zbigniewo Brzezinskio ir kt.

A. Gė. (LB Inf.)

LAIŠKAI "DRAUGUI"

SUPRASTI NESUNKU

„Amerikos balso“ klausytojas savo laiške („Draugas“, 1980. XII. 13) klausia, kaip reikia suprasti, kad J. Kojelis savo telefoniniame pranešime „Draugui“ pastebėjo, jog demonstrantų bylos metu „Vlko, Altos ir Voice of America pareigūnai ir korespondentai nedalyvavo“. Mano atsakymas: suprasti reikia taip, kaip parašyta — teismo metu ne vieno Voice of America lietuvių skyriaus pareigūno nebuvo. Man tai žymiai sunkiau suprasti, kodėl ne vieno nebuvo. Sunku suprasti buvo ne tik man, kuris tų laidų neturiu galimybių paklausti, bet dar sunkiau suprasti buvo tiems vašingtoniečiams, kurie Voice of America radiją ne tik klausia, bet patys jame yra dirbę. Man taip pat sunku suprasti, kodėl ir teisinga faktą „klausytojas“ taip karštai reaguoja, net pamiršdamas pasirašyti savo pavardę. Juozas Kojelis

DENGIAME IR TAIŠOME VISŲ RŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

SOPHIE BARCUS
RADIO SEDROS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą patį stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiuojamos kėdės, remenai ir kt., pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

NERANGIOS KELIONĖS I EUROPA

Jonas Adomėnas kartu su Orbitair International Ltd. bendrove praneša apie keliones į Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus. Bus penkios skirtingos kelionės. Pirmą galimybę: 10 dienų kelio nę į Vilnių su trumpu sustojimu Leningrade. Kita galimybė: 11 dienų kelionė į Vilnių ir Maskvą su pernaktuojimu Prahoje. Kita galimybė: 15 dienų kelionė įskaito Vilnių, Rygą bei sustojimus Maskvoj ir Leningrade. Kita galimybė: 15 dienų kelionė įskaito Vilnių, Maskvą, Leningradą ir 3 dienas Romoj. Dar kita galimybė 15 dienų kelionė Vilnių, Taline, Maskvoj ir naktis Prahoje. Bendron kelionė įskaitoma lietuviškai kalbąs amerikietis patydojas, valgiai Pabaltijo kraštuose ir Rusijoje, kai kurie valgiai

Romoj ir Prahoje, skrydis Finnair arba CSA-Czechoslovak oro linijom, pirmos klasės viešbučiai su vonia, turistiniai apgyvendinimai su ekskursijom į Kauną ir Trakus, teatrai, viza, bagažai, mokesčiai, vietiniai pervežimai, Inturisto vadovas.

Kainos svyruoja tarp 1099 ir 1397 dol. Romos kelionė šiek tiek brangesnė. Kelionės vyks nuo balandžio iki rugsėjo pabaigos iš New Yorko.

Orbitair International buvo įsteigta 1959 ir specializuojasi kelionėmis Rytų Europoj. Šią bendrovę buvo pasirinkęs JAV olimpinis komitetas. J. Adomėnas daugelį kelionių palydės patsai.

Dėl informacijų rašyti ar skambinti Orbitair International 20 East 46th St., New York, N. Y. 10017. Nemokamai galima skambinti numeriu 800 223-7953 arba 212 986-1500.

LENKŲ ŠV. KALĖDŲ SVENCŲ
visiems savo mieloms pacientams, draugams ir pažįstamiems laiki
DR. ALBINA PRUNSKIENĖ
2659 West 59th St., Tel. RE 7-8818

Linksmų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Giminėms, Draugams ir Pažįstamiems linki
DAIL. RAIMUNDAS IR RAMINTA
LAPSIŲ KRISTALO STUDIJA
558 GREEN BAY ROAD
(312) 441-5440
WINNETKA, IL 60093

1905 OUR DIAMOND

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

JUBILEE YEAR 1980

LAND OF CROSSES
The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978
by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.
Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

FLORIDA REAL ESTATE
Residencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas
Angèle E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3791 Golf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448. Valakare (813) 347-2413

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2238

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 WEST 63rd STREET
Tel. 436-7878 ar 839-5568

MISCELLANEOUS
Lietuvos atsiminimai

Radite Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šėtdienį nuo 4 iki 5 val. popietį iš WEVD Stoties New York 1230 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.
Direkt. DR. JOKOBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 753-5636 (201)

LIK SVEIKAS
Raisa URBANIEŅĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.
Garso režisoriaus Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.
Kaina su persiuntimu \$8.95
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JURGIS JANKUS
Anapus Rytiojaus
Romanas
296 pusl. Išleido ATEITIS 1978. Spaudė „DRAUGO“ spaustuė. Apilankas autoriaus. Kaina su persiuntimu \$7.73.
Ill. gyv. prideda 5% valstijos mokesčių.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis išteikti bet kam: svetimtautiui ar lietuviui.
Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti \$1.02 už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5 proc. mokesčių.

MISCELLANEOUS
NAMŲ APSILDYMAS
Įstatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuinius.
ALBIN BANY, Tel. 447-8806

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

už apdraudę nuo ugnies ir automobilių — 20% — 30% pigiau mokėsite pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Telef. — GA 4-8654

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Pisunamė ir valkuojame visų rūšių grindis.
Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4250 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ švėtimai, pildomi PILIETIŠKŲ PRASŲMAI ir kitokie blankai.

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektrai. Į automatai galit kalbėti lietuviškai pelkiti pavarde ir telefonu.
SERAPINAS — 636-2960
1: įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valentinas

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1832 arba 376-5996

ISIGYKITE DABAR

JURGIS MATULAITIS
Starys Yla
„Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimties... Autorius skaitytojams pažįstamas, nes jis savo raštais prirša skaitytoją. verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis... Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaitiu ir jį ryškina įvairiais, pokalbiais, dienraščių ir laišku ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais“ — Valdemaras Cukuras.
Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

ISIGYKITE DABAR!
NAUJAS DRAUGO PLATINAMŲ KNYGŲ KATALOGAS
Didelio formato, 184 pusl. Išleistas 1980 m.
Jame rasite: grožinę literatūrą, istoriją, filosofiją, jaunimo ir vaikų literatūrą. Knygos anglų kalba, dainos, dainorėliai, įvairios plokštelės, vėliausiai išleistas knygos ir t.t.
Katalogo kaina su persiuntimu tik \$1.00.
Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

Dainavos stovyklos valdyba, posėdžiavusi gruodžio 7 d.: dr. A. Damušis, K. Veselkaitė, L. Mikulionis, V. Lelis, J. Idzelis, Kasputienė; antroji eilė: J. Duba, V. Veselka, V. Neverauskienė, A. Kasputis, J. Damušienė ir B. Neverauskas. Nuotr. J. Urbano

Kalėdų švenčių idiliški papročiai

JONAS MIŠKINIS

Kalėdų šventės supa mus savo papročiais ir gaubia šeimyniškos šilumos spinduliais. Ir Kūčios, ir Kalėdos, tai tradicinis tikinčiųjų Kristaus idiliško gimimo minėjimas; tai revanšas už netikų priėmimą, kada jis buvo pasirodęs pasauliui.

Nė viena šventė neturi tiek daug papročių, burtų bei prietarų, kaip Kalėdos. Visa tai yra ilgus šimtmečius sukurta. Daugumas tokių papročių yra bendri, tačiau daug užtikinama ir tokių, kurie pasitaikydavo tik vienoj kitoj parapijoje.

Aišku, kad mūsų senoliai šventes prieš krikščionybės įvedimą Lietuvoje, švėsdavo kitaip, negu mes nūdien švenčiame. Pažymėtina, kad daug papročių yra išlikę iš anų senovės laikų, kada lietuviai garbino šventą ugnį, šimtmetinius ažuolos, Perkūną ir kt.

Senovės lietuviams Kalėdos buvo didelio džiaugsmo šventė, pranašaujanti ateitį. Toji šventė — neišsemiamo džiaugsmo šaltinis, teikė stiprybę, o taip pat ir Naujieji metai lietuvių tautai nešė taiką, ramybę, laimę arba nelaimę. Jų džiaugsmas buvo ar tūlį susijęs su visos žmonijos džiaugsmu. Lietuvių mintys jungėsi su dangumi, žeme, gyvūlais, paukščiais ir su visu gyvūniniu.

Jie pranašaudavo ateitį iš skridimo, žvaigždžių mirgėjimo, vėjo ūžesio, snaigų laktymo, dienos šviesumo ir kt. Žodžiu, Kalėdų šventės lietuviui atskleidė didžiųjų paslapčių knygą, pasakė net mažiausias smulkmenas. To dėl ir tų papročių, burtų bei prietarų esti begalės.

Daugelis jų jau surinkta, surašyta, bet dar daugiau jų tebesilpieja žmonės. Vieni tokie prietarai liečia grynai ūkio klausimus, kiti šeimyninius, tretieji vedybas ir kitokias problemas.

Aplamai, Kūčių ir Kalėdų apeigos būdavo spėjimai ir būrimai.

Spėdavo savo ir kitų ateitį kaip sugebėdavo. Iš nakties sapnų, šunų lojimo ar staigimo, gaidžių giedojimo, o svarbiausia išsiliejimo į vandenį vaško gauramųjų statulėlių įvairių formų pavidalo. Tokiems spėjimams Kūčių vakaras būdavo palankus, nes visi to vakaro ženklai būdavo priešingi. Seneliai per Kalėdas pasakodavo vaikams visokių burtų ir nebūtų dalykų apie raganas, kerėjimus, karalaičius; kara laites iš aukštųjų pilių, vaikščiojančias giltines, šmėklas atėjusias iš gelmių, kurios pridarančios baisių nuostolių, daug žmonių nuvarančios į kapus; vėlnius, baidyklas ir šiaip įvairiausius atsitikimus bei nuotykius.

Šiais laikais labai paplitęs paprotys puošti Kalėdų eglutę, tačiau jis nėra krikščioniškas. Senovės lietuviai to papročio nežinojo. Kalėdų eglutę pradėjo var totis germanai savo kraštuose, bet ir Vokietijoje tas paprotys atsirado tik XVI a. pradžioje. Vėliau plito vidurinėje ir šiaurės Europoje. Taigi iš germanų kraštų Kalėdų eglutė nuklydo į slavų kraštus, o iš ten atklydo ir į Lietuvą su visais paveldėtais vakarų Europos papročiais. Vadinasi, Kalėdų eglutės ir jos papročių kilmės

jų Kristaus gimimo minėjimas, tačiau šių dienų žmonijos išvaizdavo nieko panašaus nėra, kas iš tikrųjų buvo. Pavyzdžiui, Paipini, rašydamas Kristaus gimimo istoriją sako: "Tvartas, tikra žodžio prasme, tai ne koks lengvutis pažiūrėti prieangis, kokį krikščionių tapytojai yra išsigalvoję sukurti savo vaizduotėje Dovydo Sūnų, lyg gėdindamiesi, kad jis būtų galėjęs gulėti ant paprasčiausio mėslyno." Tai nebuvo kokia puošni prakartėlė, kokią vaizduojasi šių laikų lakios vaizduotės svajotojai su gražiai papuoštomis edžiomis ir loviu, su asiliukų nuo žemės pakilsiu iš vienos edžių pusės ir jaučiu iš antros, su angeliukais, skriejančiais prakartėlės palubėje, gražiomis gelėmis apkaitytoje, su kralių statulėlėmis, papuoštomis purpuriniais drabužiais ir piemenimis su ilgomis lazdomis ir plačiais brylėmis skrybelėmis, klūpančiais prie prakartėlės slenkščio. Tai galėtų būti jauno levito sapnas... Žinoma, kai kam yra pra-

ba, vaikui gražus žaislas, bet tai nėra tas tvartas, kuriame Kristus gimė.

Dabar Kalėdų senelis su eglute, tai nepamainoma reklama... Tačiau daugelis tikrai nežino su kuo toji reklama siejama, kokia jos Atrodo, kad nūdien Miesijas, prasmė.

Sąmoningai ar nesąmoningai, su medžiagintais, besistengiant jį pa-Toji tendencija pasireiškė ne tik

Toji tendencija pasireiškė ne tik atskiruose Jo gyvenimo momentuose, bet kartais ir tikinčiųjų gyvenime.

Svarbiausias laikotarpis žmogaus gyvenime — jo asmenybės išsivystymas. Paskui prasideda su pasauliu kova, kuri tiek yra įdomi, kiek yra sukurama kas nors naujo.

J. W. Goethe

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

Albina Kudžmaite Rugienienė

1979 metų gruodžio mėn. 28 dienos ryte Mirties Angelas staiga, nelaukta pasikvietė ją amžinybėn.

Jos atminimui metinių mirties proga gruodžio mėn. 28 d. 10 val. 30 min. Dievo Apvaizdos bažnyčioje Detroit, bus atšaukiamos šv. Mišios už jos sielą. Tą dieną dar bus atšaukiamos šv. Mišios pas vienuolius Pranciškonus Kennebunk, ir pas Saleziečius vienuolius Chicagoje.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti ją savo maldose.

Nuliūdę: Vyres ir abiejų sūnų šeimos.

A. + A. LEOKADIJAI MIKŠTIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnų ANTANĄ, marčią PAULINĄ, uošvę p. SKUCIENĘ, mūsų klubo narius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

CHICAGOS ANGLIJOS-BRITANIJOS LIETUVIŲ KLUBO VALDYBA IR NARIAI

Mylimai motinai

A. + A. MARIJAI ŠALČIONIENEI mirus,

v.s. JUOZUI ŠALČIONIUI ir kitiems ARTIMIESIEMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

LITUANICOS TUNTAS

A. + A. STASIUI LUŠIUI mirus,

žmonai MARIJAI, dukterims VIDAI PENIKIENEI ir IRENAI VEITTIENEI ir jų ŠEIMOMS, giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

DR. LIONĖ IR JUOZAS GIEDRAICIAI
JONAS JOKUBKA
NATALIJA IR STASYS RAUCKINAI
JONAS SAKAS
PETRAS SPETYLA
BALYS VITKUS
BERNARDAS ZUKAUSKAS

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Vicepirmininkui ir VLIKO veikėjui

A. + A. STASIUI LUŠIUI mirus,

reiškiamo gilią užuojautą žmonai MARIJAI, dukroms IRENAI VEITTIENEI, VIDAI PENIKIENEI ir jų šeimoms.

Su Jumis kartu liūdime.

BOSTONO ATEITININKAI

Brangiam tėveliui

A. + A. PETRUI KEŽELIUI mirus,

mieliems ALGIMANTUI, ALEI, ŽIBUTEI ir ROBERTUI KEŽELIAMS reiškiamo gilią užuojautą.

RIMAS, JORATĖ IR ROTA DAINAUSKAI

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. gruodžio mėn. 24 d.

Brangiam tėveliui

A. + A. PETRUI KEŽELIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą sūnui ALGIUI ir jo artimiesiems.

MARYTĖ IR KAZYS AMBROZAICIAI

Mirus

A. + A. STASIUI LUŠIUI,

škausmo valandoje žmonai, giedrininkei MARIJAI ir DUKTERIMS reiškiamo gilią, nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

VYRESNIOŠIOS GIEDRININKĖS

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. R.Epublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A. IRENA NEKIENE

DAUGIRDAITĖ

Gyveno Beverly Shores, Indiana.

Mirė gruodžio 22 dieną, 1980 m., 12:15 val. ryto.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 20 metų.

Kūnas pašarvotas Carlisle koplyčioje, 613 Washington Street, Michigan City, Indiana. Atsisveikinimas bus penktadienį tarp 8-os ir 9-os valandos vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 27 dieną, 13 koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Saint Anne's parapijos bažnyčią, Beverly Shores, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Swan Lake Gardens kapines, Michigan City, Indiana.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyres Leonas, sūnūs Andrius ir Jonas, brolis Jurgis Daugirdas.

Laidotuvių direkt. Carlisle — Telefonas 219—874-4214.

A. + A. STASIUI LUŠIUI

mirus,

žmonai giedrininkei MARIJAI, dukterims VIDAI, IRENAI ir jų ŠEIMOMS reiškiamo gilią užuojautą.

ALBINA DUMBRIENĖ ALICJA RŪGYTĖ
NIJOLĖ DUMBRYTĖ EMILIJA VILIMAITĖ
STASĖ JAKUBONIENĖ

APLINK MUS

× **Kun. Jonas Borevičius**, SJ, staiga sunegalavęs širdimi, yra paguldytas Central Community ligoninėje, 5701 S. Wood St. Jis yra dr. A. Maciūno ir dr. Hamby priežiūroje Intensive Care skyriuje nuo penktadienio, gruodžio 19 d.

× **Dr. Jurgis ir Petrutė Starckai** paaukavo vieną tūkstantį dolerių kun. V. Bagdanavičiaus studijai "The Cultural Wellsprings of Folktales" antrai daliai išleisti. Knyga leidžia Manlyland Books leidykla New York.

× **Eugenijaus Kriaučiūno** vardo jaunimo premijos juro komisiją sudaro PLB atstovė D. Kojelytė, PLJS pirmininkas G. Auksūolis, JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas V. Volertas ir Kriaučiūnų šeimos atstovai: V. Jonušienė ir J. Kriaučiūnaitė. Premijai gauti asmenis ar vienietį prašome pasiūlyti iki 1980 m. gruodžio 31 dienos.

× **East Chicago Lietuvių medžiotojų** ir meškeriojų klubo valdyba, išsiuntinėdama metų veiklos planą, per klaidą praleido gegužinės datą. Gegužinė įvyks birželio 20 d.

× **N. A. Santarai** šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką "Draugo" spaudai paremti.

× **Teofilė ir Marcelinas Čepulioniai**, Chicago, Ill., sveikina savo draugus, gimines, pažįstamus, šv. Kalėdų progą ir linki laimingų ir turtingų Naujųjų metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką "Draugo".

× **Zarasikių Klubas**, Chicago, Ill., per pirm. Petrą Blekį, šventi progą, "Draugui" įteikė 40 dol. auką ir palinkėjo visam štabui laimingų Naujųjų metų. Nuširdžiai dėkojame už auką ir linkėjimus.

× **Dr. Romualdas ir Milda Povilaitis** sveikina visus gimines, draugus ir pacientus šv. Kalėdų ir Naujų metų progą. Vietoj kalėdinių atviručių siūnia auką Skautų fondui.

× **Ateitininkų Namai**, Archer Ave. (Rd. 171) ir 127th St., Lemont, Ill., šiais metais ruošia iškilmingą Naujųjų metų sutikimo balių. Norintieji jame dalyvauti, praneškite iki gruodžio 26 d., telefonu 257-7388 arba 257-6735. Norintieji tapti Ateitininkų Namų nariais ir įnešę 200 dol. gauna du bilietus į sutikimą veltui.

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užieki!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, avišna, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (ak.)

× **Nepirginditiems** — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuolūmiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai**, Chesterton, Ind., sveikina su šventėmis draugus ir bičiulius. Visiems linki malonių šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų.

× **Ieva ir Vytautas Kasulėnai**, Beverly Shores, Ind., sveikina gimines, kolegas, bičiulius, "Draugo" redaktorių ir bendradarbius šv. Kalėdų ir Naujų metų progą.

× **LB Cape Cod apylinkės** valdyba sveikina "Draugą" šv. Kalėdų ir Naujų metų progą ir linki toliau nenuilstamai skleisti lietuvišką žodį tarpe mūsų ir stiprinti dirbančius tėvynės labui. Ta proga pridėdame auką "Draugui". Nuširdus ačiū už linkėjimus ir auką.

× **Kazys Laukaitis su šeima**, Hinsdale, Ill., švenčių progą sveikina gimines, draugus, pažįstamus ir visus Bendruomenių institucijų darbuotojus, linkėdami ištvermės ir Dievo palaimos. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja lietuviškai spaudai.

× **Dr. Benediktas ir Gabrielė Ročkaitis** sveikina visus savo draugus ir pažįstamus su šventėmis ir linki sveikaisiu Naujųjų metų. Vietoje kortelių aukoja "Draugui".

× **Ag. Salomėja Šagamogienė**, 1,000 dol. Ateitininkų Namų Fondui ir tapo šio Fondo garbės nare. (pr.)

× **Irena ir Jonas Levickai**, Chicago, Ill., sveikina visus savo draugus, pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų metų progą. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką "Draugui".

× **Klemensas ir Adelė Juškevičiai**, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų progą, linkėdami taikos ir ramybės, o Naujuose Metuose laimės ir džiaugsmo. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką "Draugui".

× **Mara ir Vytautas Vygančiai**, neseniai iš New Yorko persikėję į Dallas Texas, su savo dukromis Monika ir Kristina iš ten sveikina visus savo draugus, bičiulius ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki sėkmės ir džiaugsmo Naujuose Metuose. Vietoj kalėdinių atviručių skiria auką lietuviškai spaudai.

× **Stasė Pautienienė**, Cicero, Ill., sveikina visus gimines ir draugus su šv. Kalėdomis ir Naujais 1981 metais, linkėdami visokeriopos Dievo palaimos.

Ta proga prisimindama savo vyro dail. Juozo Pautieniaus dviejų metų nuo jo mirties sukaktį, skiria 25 dol. "Draugui" auką.

× **Už a. a. mok. Uršulės Koncevičienės** siela, trejų metų sukaikiama paminėti, 1980 m. gruodžio 30 d., 9 val. Queen of Peace bažnyčioje, New Port Richey, Florida, bus atlaikytos gedulinės šv. Mišios. Prašome pasimelsti. (pr.)

× **Dar yra vietų Naujųjų metų sutikime**, ruošiamame Lietuvių Tautiniuose Namuose. Gros Bichnevičiaus orkestras, vakarienė ir gėrimai. Vietas rezervuoti ir informuotis tel. 778-7707 arba 927-0035 iki gruodžio 26 d. (pr.)

× **Labai žemų kainų pas Gradinęską** pavyzdys: 350 dol. vertės 13 in. spalvota TV tik 290 dol. 2512 W. 47 St. Tel. 376-1998. (sk.)

× **Antras Kaimas pagal savo senas tradicijas** ir šiemet niekam šventinių pasveikinimų nesuntinės ir niekam neaukos. Tačiau pasveikinimus ir aukas iš savo gerbėjų priimanės su dėkingumu. (pr.)

× **Akiniai siuntinui** Lietuva. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, 2437 1/2 W. Lihuanian Plaza Ct. (69th St.), Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6768. (sk.)

× **Rožė ir Kazys Ražauskai**, Dearborn Hts., Mich., atsiuntė prenumeratos mokėstį, pridėjo 10 dol. auką ir palinkėjo redakcijai geros sėkmės. Ačiū.

× **Marija Ambrozėjus**, gyv. 1310 Tomike St., Lake Geneva, Wisc., 53147, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus ir linki linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria "Draugui" auką.

× **Janina ir Ramojus Mozolaiskai** ir mama sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria "Draugui" auką.

× **Yolanda ir Algis Zaporackai**, Farmington Hills, Mich., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą. Vietoj kortelių skiria auką lietuviškai spaudai ir Detroito lietuvių radijo valandėms paremti.

× **Antanina ir inž. Pranas Urbučiai**, Lighthouse Point, Fla., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą. Vietoj kalėdinių atviručių skiria 20 dol. "Draugui".

× **Juozas Šukys**, Lemont, Ill., atsiuntė 12 dol. už kalėdines korteles ir dar užsisakė daugiau. Po 10 dol. atsiuntė — Br. Kriščiukaitienė, Chesterfield, Mo., Pr. Atkočaitis, Lockport, Ill., Rimanta ir Vladas Sinkai, Western Springs, Ill., Stasys Barzdukas, Cleveland, Ohio, Irena Kriščiūnienė, Evergreen Park ir A. Gylis, Olympia, Washington. Visiems nuširdžiai dėkojame.

× **Pratęsdami "Draugo" prenumeratą** pridėjo po 10 dol. aukų: kun. J. Tautkus, Putnam, Conn., Kazys Česna, Worcester, Mass., A. Krassauskas, Chicago, Ill., M. Poška, Rockford, Ill., Marija Tamiak, Chicago, Ill., Josephine Dziubinskis, Gloucester, Mass. Širdingai dėkojame.

× **Solistės Dana Stankaitytė ir Genovaitė Mažekienė** šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, gruodžio 24 d. per Bernielių Mišias, naktį 12 val. ir Kalėdų dieną 10:30 val. atliks su choru Čiurlionio giesmę "Pie-menys", Adams "Šv. Naktis" ir Gruberio "Tylų naktis".

× **Vidmantas Rapšys**, Downers Grove, Ill., už kalėdines korteles atsiuntė 20 dol. auką. Nuširdus ačiū.

× **Už a. a. Pijų Stončių**, 21 m. mirties atminimui, šv. Mišios bus atnašaujamos šv. Kalėdų dieną, 11 val. ryto T. Jezučių koplyčioje. Šv. Mišių metu gros smuiku p. Matiukas.

Stončių šeima (pr.)

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— A. a. Balyš Mikaila mirė Putnamo ligoninėje gruodžio 22 d. Laidojamas iš Nekalto Prasi-dėjimo Marijos seserų vienuoly-nos koplyčios vienuolyn kapinėse, gruodžio 24 d. Nulūdimė liko jo dukterė ses. Ona Mikailaitė.

Atėjo Kalėdos. Visa Stepuko šeima klūpojo prie Betliejaus pr-kartelės. Jėzus taip pat gimė tvartelyje, kaip neturtingiausias vaikelis, pasaulio atmetas. Dar yra pasaulio išganytojas ir prietelis.

Kūdikėlis Jėzus išklause maldu. Tėvas gavo darbą. Nusipirko gražius namus. Nebegėre, buvo mielas ir geras visiems. Abu vaikus leido į mokslo. Jie tapo kunigais — misionieriais. Aloyzas mirė kankinio mirtimi Japonijoje, o Steponas liko Londone. Daug gerų ir didelių darbų atlikę mirė. Jėzus gavo didelį palikimą. Įsteigė vargšų prieglaudą ir visus neturtingus globojo. Taip Dievalis atsilygino visiems, kurie jam buvo geri.

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Seštat. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5182 arba 776-5183 2649 W. 63 Street Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kodzie Avenue Tel. — 776-8700 Chicago, Illinois 60629

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Kristaus gimimą skelbią bažnyčių varpų aidai tepasiekia Tėvynės Zvaigždutės bendradarbių ir skaitytojų širdis, nešdami taiką, ramybę ir džiaugsmą jų namams.

Redaktorius

AR ESI ČIA, MANO JEZAU

Londone, Anglijoje, gyvena labai neturtinga šeima. Tėvas buvo girtuoklis, mušeika. Jo žmona viena dirbo. Buvo du apiplyšę vaikai: vyresnis Steponas, jaunesnis — Aloyzas. Vaikai dažnai buvo alkani ir tėvo mušami. Stepukas lankė mokyklą ir ten iš mokytojo gaudavo barimų ir smūgių. Jis turėjo gerą draugą Jėzų, kuris su Stepuku pasidalydavo sumuštiniais.

Kartą Stepuką, alkana ir sušalusį, atrado vienuolis dominikonas tėvas Grigalius. Nusivedė į vienuolyną, sušildė ir pavalgydino. Tėvas Grigalius pradėjo rūpintis ir Stepuko šeimai. Jiems duodavo maisto ir drabužių. Kartą su Stepuku ir Jėzū lankė tėvą Grigalių. Jis mokė vaikus apie Dievą.

Artinosi Kalėdos. Visi joms rušėsi. Vieną vakarą Stepukas uždušė atbėgo pas Jėzų pasakyti, kad jo broliukas Aloyzas dingio. Visur išieškojo nerado. Nutarė užsukti į bažnyčią pasimelsti. Vos išėjo pro duris, išgirdo vaikščią balsą. Priėjo artiau, pamatė Aloyzą užsilipusį ant altoriaus ir rankute barškinantį į tabernakulą. Pabarškinęs klausė: „Ar Tu čia, mano Jėzau?“ Tėvas Grigalius taip pat buvo bažnyčioje. Pasilėpė už altoriaus ir atsakė Aloyzui: „Taip, mano mažas vaikelis, aš čia. O ko tu nuo mažens nori?“ Tada Aloyzas ėmė prašyti, kad tėvelis gautų darbą, negertų, nemuštų mamytės ir Stepuko, kad neužmirštų tėvo Grigaliaus, kad mama nevertų. Prisipažino, kad jis Dievui labai myli. Tuomet balsas iš už altoriaus Aloyzui atsakė: „Bran-gus vaikelis, eik namo ir pasakyk tėvui, kad jis- Mane mylėtų, o aš būsiu visuomet jo geriausiu draugu“. Padėkojęs Dievui, nulipo nuo altoriaus ir skubiai bėgo prie bažnyčios durų. Čia jį susitiko Stepukas su Jėzū. Grįžęs namo Aloyzas pabučavo kelis kartus tėvą tarė: „Tu Jį mylėsi, tėveli, ar ne tiesa? Jis duos tau darbą, būsim laimingi. Eime, tėveli, su manim pas Jėzų ir pasakyk, kad Jį mylėsi“. Tėvas su Aloyzu nuėjo į bažnyčią. Čia Dievo malonė palietė jo širdį.

Atėjo Kalėdos. Visa Stepuko šeima klūpojo prie Betliejaus pr-kartelės. Jėzus taip pat gimė tvartelyje, kaip neturtingiausias vaikelis, pasaulio atmetas. Dar yra pasaulio išganytojas ir prietelis.

Kūdikėlis Jėzus išklause maldu. Tėvas gavo darbą. Nusipirko gražius namus. Nebegėre, buvo mielas ir geras visiems. Abu vaikus leido į mokslo. Jie tapo kunigais — misionieriais. Aloyzas mirė kankinio mirtimi Japonijoje, o Steponas liko Londone. Daug gerų ir didelių darbų atlikę mirė. Jėzus gavo didelį palikimą. Įsteigė vargšų prieglaudą ir visus neturtingus globojo. Taip Dievalis atsilygino visiems, kurie jam buvo geri.

KALĖDŲ MINTYS

Grakščiai svyrančios eglės šakos švelniai dengiasi sniego pūkeliais, Zuikių pėdsakai, paukšteliai

Nuvingiuoja baltaisiais takeliais, Namuose stovi eglaitė žalioji Šiaudinukas baltais pasipuošęs Sklinda kvapas žavių

Kūčių stalą mama jau paruošus. Varpai skamba bažnyčioje džiaugsmingai: Štai Kalėdos pas mus vėl atėjo. Linkni taikos, ramybės pasauly. Užgimimo dieną Atpirkėjot

MOSŲ KALBA

Lietuvių kalbą yra labai svarbu mokėti. Kai mokame savo tautos kalbą, mes tikrai galime sakyti, kad esame lietuviai.

Mūsų kalbą yra labai sena ir graži. Aš esu labai laimingas, kad ją mokau. Jos žinojimas man labai padeda vokiečių ir anglų kalbos klase.

Kai užaugsiu, aš išmokysiu savo vaikus lietuvių kalbos, kad Lietuva gyventų per visus amžius.

Paulius Gražulis, Dariaus Gireno lit. m-las 6 sk. mokinė, „Lituanika“, „Ziburio Spinduliai“.

MIELA PONIA VISAZINIENE, Ar negalėtumėte paprašyti Kristiną, kad tiek nekikentų. Nelaimingi Aštuntokai

MIELI NELAIMINGIEJI

Deja, tik gydytojas gali Kristinos kikenimą suvaldyti. Ji, kaip ir Marius, turi keistą ir retą alergiją gramatikos taisyklėms. Ta alergija verčia žmogų kikenti rimčiausiose ir visai nejuokingose aplinkybėse.

Visazininė Bostono lit. m-las laikraštėlis „Švilpukas“.

Ar dvylikos valgių, prisiminimui dvylikos apaštalių. Dažniausiai buvo valgoma: žuvis, baravykai, miežių grūstinė, šustinis, prėskučiai su miešimu padarytu iš medaus ar cukraus, pabaltintas aguonų pienas, avižinis ar spanguolių kisielius ir kt. Po staltiese būdavo padėta šieno, prisiminti ant šieno gimusį Kristų. Po vakarienės tą šieną išnešdavo gyvuliams. Kūčių vakarienė būdavo baigiama Kalėdų giesme ar malda. Būdavo eglutė, po kuria stovėdavo mažą prakartėlę.

Dalė Vasiliauskaitė, Dariaus Gireno lit. m-las 6 sk. mokinė, „Lituanika“.

Piešė Saulius Juškaitis Marquette Parko lit. m-las mok.

KALĖDŲ MINTYS

Grakščiai svyrančios eglės šakos švelniai dengiasi sniego pūkeliais, Zuikių pėdsakai, paukšteliai

Nuvingiuoja baltaisiais takeliais, Namuose stovi eglaitė žalioji Šiaudinukas baltais pasipuošęs Sklinda kvapas žavių

Kūčių stalą mama jau paruošus. Varpai skamba bažnyčioje džiaugsmingai: Štai Kalėdos pas mus vėl atėjo. Linkni taikos, ramybės pasauly. Užgimimo dieną Atpirkėjot

MOSŲ KALBA

Lietuvių kalbą yra labai svarbu mokėti. Kai mokame savo tautos kalbą, mes tikrai galime sakyti, kad esame lietuviai.

Mūsų kalbą yra labai sena ir graži. Aš esu labai laimingas, kad ją mokau. Jos žinojimas man labai padeda vokiečių ir anglų kalbos klase.

Kai užaugsiu, aš išmokysiu savo vaikus lietuvių kalbos, kad Lietuva gyventų per visus amžius.

Paulius Gražulis, Dariaus Gireno lit. m-las 6 sk. mokinė, „Lituanika“, „Ziburio Spinduliai“.

MIELA PONIA VISAZINIENE, Ar negalėtumėte paprašyti Kristiną, kad tiek nekikentų. Nelaimingi Aštuntokai

MIELI NELAIMINGIEJI

Deja, tik gydytojas gali Kristinos kikenimą suvaldyti. Ji, kaip ir Marius, turi keistą ir retą alergiją gramatikos taisyklėms. Ta alergija verčia žmogų kikenti rimčiausiose ir visai nejuokingose aplinkybėse.

Visazininė Bostono lit. m-las laikraštėlis „Švilpukas“.

DAUGIAU KOJŲ

—Kiek metų tavo broliukui? — Vieneri.

—Mes turime šuniuką, taip pat vienerių metų, bet jis daug geriau bėgioja negu tavo broliukas.

—Be abejo. Juk jis turi keturias kojas.

KALĖDŲ NAKTĮ

Ziburioja žemė Džiaugsmui išsiliejus. Šia mįslingą naktį Ji visa — Betliejus.

Šviečia Prakatėlė Mums atidaryta. Bėkim ten —Jėzulis Gims Kalėdų rytą.

Sauks varpai rorot... Kūdikiai, aš noriu Zvakele spindėti Prie šventų altorių.

(10 taškų).

Kūčių vakarienė Piešė P. Ramanauskas, Marquette Parko lit. m-las mok.

GALVOSŪKIŲ Nr. 9

ATSAYMAI

II 1. Kavarskas, 2. Alytus, 3. Tytuvėnai, 4. Šiauliai, 5. Tauragė, 6. Dotnuva, 7. Trakai, 8. Raseiniai.

Vytautas.

III. Gediminas.

IV. Žiūrėkite brėžinėli. Lietuviškai bus dešimt.

V. Teisingi yra trys atsakymai: Aro, Aldžio ir Jono. Visi kiti sakė netiesą. Kėdė sulaužė Vytas.

GALVOSŪKIAI Nr. 13

I

(Šiūrėkite kryžiažodį). Žemyn: 1. Baltas skystis. 2. Žygis ir gamta. 3. Televizijai reikalinga. 4. Mėnuo. Skersai: 1. Lėktuvo valdytojas. 5. Paukštis. (5 taškai).

II

(Šiūrėkite brėžinėli). Saldainių dėžutė yra padalyta į 16 skyrių. Kiekviename iš jų yra po vieną saldainį. Išimkite iš tos dėžutės 6 saldainius taip, kad kiekvienoje išilginėje ir skersinėje eilėje pasiliktų porinis skaičius saldainių. (5 taškai).

III

Kostas, Vidas, Jonas ir Aras lenktyniavo dėl geriausio gry-

bautojo vardo. Susitarė jie taip: už baravyką gaus 5 taškus, už raudonikį —4, už umėdę —2 ir už lepšę —1 tašką. Vienintelį baravyką rado Kostas. Buvo rastos 3 umėdės, vienas raudonikis ir 3 lepšės. Visi grybautojai kartu surinko 18 taškų. Mažiausiai už visus taškų surinko Vidas, nors daugiausia grybų pririnko. Vidas ir Jonas kartu surinko tiek pat taškų, kiek Kostas su Aru. Tačiau visi grybautojai gavo skirtingą taškų skaičių. Koks buvo kiekvieno grybautojo laimėjimas? (10 taškų).

IV Kuriame Lietuvos miestelyje yra dviejų žymių rašytojų kapai ir kurių rašytojų jų prisiminimų muziejai? Parašykite miestelio pavadinimą ir rašytojų vardus. (10 t.).

V Nuo kokio medžio buvo uždrausta Adomui ir Jevai balgyti vaisius? (5 taškai).

„LKB Kronika“ spaudoje

Vakarų Vokietijoje pastaroju laiku vis dažniau pasirodo informacinių straipsnių apie Lietuvą, ypač apie Lietuvos Bažnyčios sunkią dabartinę padėtį. Viena uoliesniųjų Lietuvos reikalų gynėjų Vakarų Vokietijos spaudoje yra katalikų žinių agentūros korespondentė Diethilda Trefert, kurios straipsniai yra spausdinami įvairiose vokiečių laikraščiuose, ypač „Deutsche Tagespost“ skiltyse. Viename savo straipsnyje Trefert labai gražiai ir jaudinančiai atsiliepia apie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“, iškeldamą labai svarbų „Kronikos“ vaidmenį lietuvių tautos kovoje už žmogaus teises ir už religinę laisvę. „Atrodo, rašo vokiečių žurnaliste, kad visas lietuvių katalikų naujasis rezistencinis sąjūdis dabar spėsia aplink Kronikos leidėjus. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, yra turtum vėliavnešys, vedantis kovojančius tikinčiųjų mases, ir kartu yra taurė, kurioje suteka žinios apie Lietuvos Bažnyčios ir jos tikinčiųjų teisių bei laisvių varžymą. Reikia tik stebėtis, iš kur Lietuvoje atsiranda tiek dvasios stiprulių, kurie, rizikuodami savo asmenine laisve ir labai sunkiomis sąlygomis su pasiryžimu toliau leidžia Kroniką, ją platina, persiunčia į užsienį. Leidėjų kovoją už tai, ką užtikrina pati sovietinė Konstitucija, būtent, religinę laisvę.“ Priiminusi, kad „Kronika“ jau eina aštuntuosius metus žurnaliste pažymi, jog šiuo leidiniu gali didžiulius ne tik Lietuvos katalikai, bet ir visi Vakarų krikščionys, kuriems rūpi persekiojamų tikinčiųjų likimas, kuriems rūpi, kad visame pasaulyje būtų pilnai užtikrinta religinė laisvė, kuri yra viena pagrindinių žmogaus laisvių.

(Žiūrėkite brėžinėli). Saldainių dėžutė yra padalyta į 16 skyrių. Kiekviename iš jų yra po vieną saldainį. Išimkite iš tos dėžutės 6 saldainius taip, kad kiekvienoje išilginėje ir skersinėje eilėje pasiliktų porinis skaičius saldainių. (5 taškai).

III Kostas, Vidas, Jonas ir Aras lenktyniavo dėl geriausio gry-

bautojo vardo. Susitarė jie taip: už baravyką gaus 5 taškus, už raudonikį —4, už umėdę —2 ir už lepšę —1 tašką. Vienintelį baravyką rado Kostas. Buvo rastos 3 umėdės, vienas raudonik